1994. febr.

30.

154

KAPOCS

A SOPRONI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK LAPJA

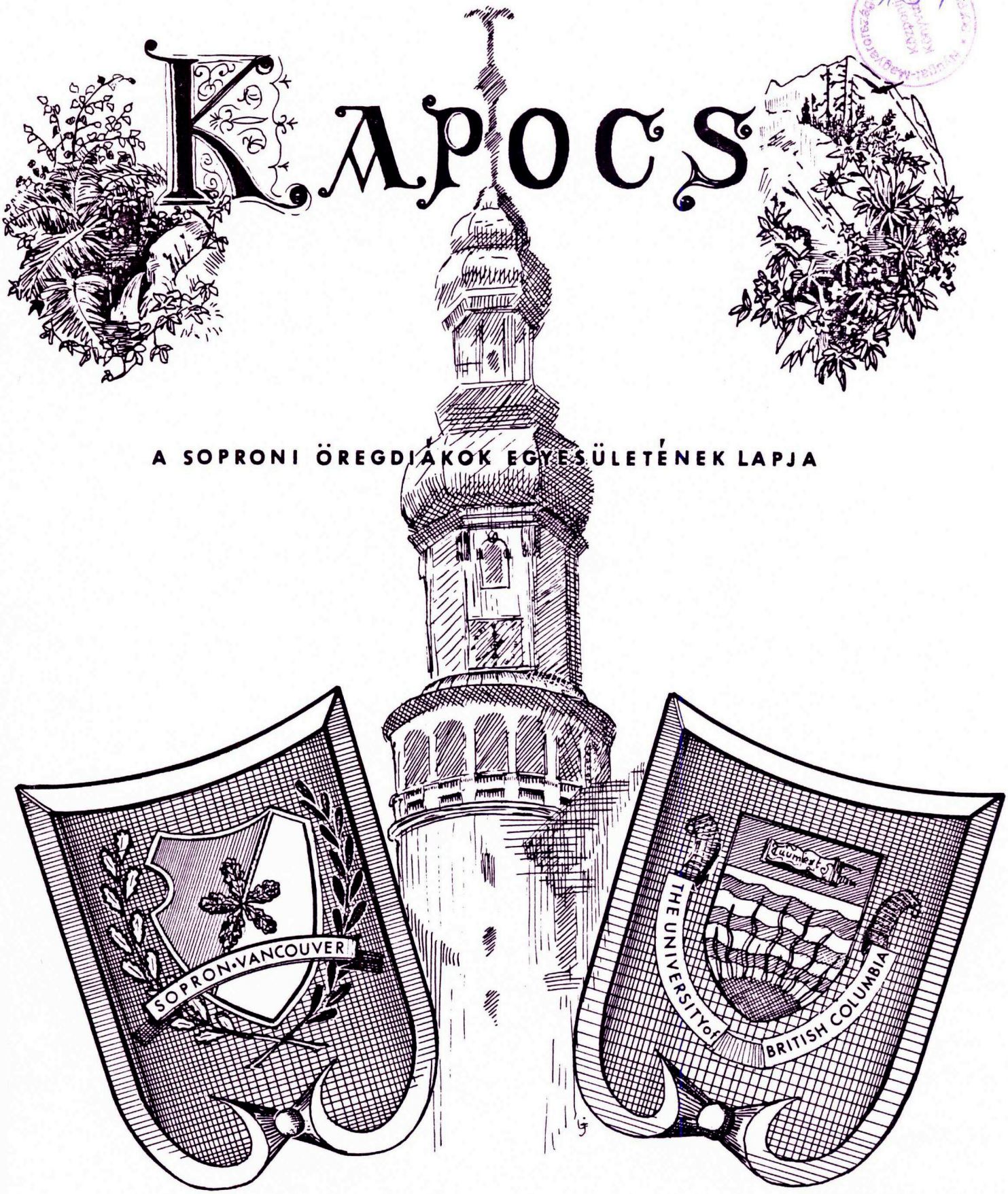

1994. XXV. évf. 30. s.

Tartalomjegyzék

Kapocs elöfizetök 1992....3
Hát kik is a soproni erdészek- Kocsis T....4
Hírek.- Tudósítások....6
Sopron Alumni Fund Report....9
Bükkfaerdö - Tamási M....9
A Magyar Tudományos Akadémia Határozata: Levél....10
Otto von Habsburg levele a Sopron Division-hoz....11
Diákhagyományok Sopronban.. - Pokorny I....12
In loving memory of Edith Lydia Andody - Pandák L....13
Drága Barátaim; Levél - Andody T....15
Dr. Roller Kálmán 80 éves - Tárogató 1994. Jan.- "Tabaki"....15
Hahn Named top researcher....16
Menekülés egy új élet reményében - Hahn F....17
Soproni pillanatképek 1956 forrongó októberéröl....25
Nem volt értelme a fegyveres ellenállásnak....25
A professzor vallomása: Ünnepi egyetértés....26
Megnyílt az Erdészeti Múzeum....27
Emlékezés 1957 január. "Anglia papucsban"....28
Soproni Picnic -"Palkó"....29
Képek a Picnic-röl....30
Dr. Mátrai (Izrael) Gábor Emlékezetére -"Csumi"....31
Évfolyamtalálkozó 37 év után Sopronban - Takács J....32
Képek az Évfolyamtalálkozóról....35
Visszapillantás a Világ Tetejére -Baraksó J....36
Beszámoló az 1993 októberi összejövetelröl - Jákoy A....39
The Hungarians in Vancouver....39
Egy erdész halála - ifj. Witt L....40
Vallomás: Ismeretlen szerzö: Magyar jelölt IME élére....41
Soproni Mikulásest Svájcban -Czeiner Zs....42
Néhány kép Svájcból....43
Légy Hü Fogadalmadhoz! - "Palkó"....44
Végrendelet: Jegyzökönyv a S.A.A. 1993 decemberi üléséröl....45
Borsos György vasdiplomás erdömérnök 1896-1993....46
Külföldi Tudósítónk Jelenti....47
Romlásnak indult hajdan erös magyar....47
Meghívó Szakestélyre 1994....48

KAPOCS

A Soproni Öregdiákok Idöszakos Közleménye.

XXV. évfolyam 30. szám 1994 február

Minden cikk az író véleménye, meglátása, melyért a Szerkesztő Bizottság felelöséget nem vállal.

A Kapocs Elöfizeöi 1992 - töl

Ágh M.	94
Adamovich L.	T
Ambach M.	95
Apt K.	93
Apt E.	99
Bajzák D.	93
Bakó J.	93
Bakos T.	90
Balatinecz J.	88
Barabás J.	92
Baraksó J.	94
Baranyayné	96
Báthy I.	92
Bella I.	93
Benkö G.	92
Bezerédy Gy.	94
Bige Zs.	95
Bódig J.	97
Bogyay E.	94
Bölecz B.	90
Borsosné	87
Budai G.	98
Csapó I.	88
Csizmadia F.	93
Csizmazia J.	97
Czeiner Zs.	96
C. Horváth E.	97
Deminger K.	94
Dobozy T.	95
Dibuz J.	93
Draskóy Gy.	93
Ferenczyné,Dr.	T
Fodor Ágnes	97
Frey O.	91
Für K.	91
Fülöpp Z.	90
Füstüs Á.	91
Görgé nyi B.	92
Grátzer M.	95
Gyöngyösi S.	92
Háhn F.	90
Hajdú Cs.	95
Hankovszky/Must	93
Hintsch G.	93
Hirczy B.	85
Hirczyné	87
Homoky I.	90
Horváth S.	92
Ifjú G.	92
Illés I.	88
Jablánczy S.	T
Jacsman J.	93
Jagodits F.	94
Jakabffy S.	87
Jákóy A.	93
Jancsik K.	97
Jandó T.	93
Jellachich L.	88
Józsa J.	92
Józsa L.	93
Kapitány Gy.	94
Kapuszta J.	2000
Kassay V.	93
Király/Kenedi	96
Kerekes J.	95
Kis-Tóth E.	2009
Kiss Gy.	87
Kiss J.(Oliver)	97
Klima I.	93
Kocsis I.	92
Kocsis T.	97
Komlóssy J.	92
Kondor Gy	94
Korán Z.	90
Kováts M.	94
Kozák A.	93
Krajczár E.	2000
Kurucz F.	95
Kurucz J.	95
Leskó Gy	2001
M.Erd.Egyes.	T
Major R.	95
Markó I.	92
Matolcsi G.	88
Micski J.	93
Murguly S.	92
Nagy E.	T
Nagy/Link M.	97
Nagy-Bozsoky G.	88
Nagy M.	89
Németh J.	95
Németh L.	94
Németh S.	92
Nemzetör	T
Nyers F.	90
Orlóczi L.	95
Orosz I.	87
Ötvös I.	93
Pálka L.	94
Palkovics J.	2001
Papné	95
Pászner L.	93
Pataki I.	87
Pèch Gy.	92
Pendl F.	95
Perlaki F.	2008
Puskás L.	92
Ping F.	93
Pintér L.	94
Poprádi L.	93
Porpáczy L.	87
Rab R.	92
Radványi T.	95
Ravai J.	92
Rédey J.	94
Reisz J.	96
Roller K.	T
Rónay S.	94
Ronyecz J.	93
Rupf L.	2000
Safranyik L.	95
Salamon M.	89
Sebastian L.	95
Sinka/Dumont	94
Sivák B.	2007
Skorka M.	96
Soós J.	93
Soós É	93
S. Egy. Könyvt.	T
S. Egy. Borbély	T
Szalkai A.	94
Szablya J.	94
Szamosi G.	97
Szamosközi L.	T
Szanyi L.	2001
Származ K.	93
Szász I.	96
Szauer J.	87
Sziklai O.	87
Szilágyi T.	93
Szücs Z.	87
Szy F.	94
Takács J.	95
Takaró/Taylor	87
Tamási M.	91
Tarnócai K.	91
Tögel Gy.	87
Tóth G.	91
Tóth József	96
Tóth János	92
Tóth János(Ont)	98
Tresó F.	95
Tuskóné	91
Tuskó Cs.	90
Ugrin B.	T
Udvardy M.	93
Váradi B.	96
Vári M.	90
Varga P.	93
Vass Éva	95
Viszlai J.	93
Vlaszaty Ö.	94
Witt L.	T
Witt Z.	91

Elöfizetés:
Sopron Alumni,
"Kapocs"
John R. Palkovics
1932 McNicoll Ave.
Vancouver, B.C.
Canada V6J 1A6

Hát kik is a soproni erdészek?

A monda szerint:

Sopron vármegyéből, a **Soproni** röghegység tájáról érkeztünk, ami az Osztrák-Magyar határon terül el az Alpokalján... A táj domborzatát lankás hátak, menedékes lejtök jellemzik. Jelentös részét fenyvesek és bükkösök borítják. Tiszta levegöje miatt az erdök közelében több gyógyintézményt létesítettek. A lejtökön elsösorban a híres **Soproni** borokat adó szölöt termesztik.

Itt alapították a híres-nevezetes **Soproni Erdész Fakultást**.

Balek létremre már régóta foglalkoztatott egy kérdés, honnan is származunk mi Vancouverbe keveredett **Soproni Öreg Diákok**?

Összeállítottam egy kis tanulmányt, hogy bebizonyítsam, hogy valójában nemesi családból sarjadunk mert akad köztünk **Császár**, **Király** és **Herczeg** valamint **Ferdinánd**, aki mielött erdész lett volna már Európában is uralkodott...

Aztán hadtörténelmi szempontból sem kell szégyenkeznünk, habár hozzánk keveredett egy **Kuppán** ütött **Kozák**, de azért akad köztünk egy **Major** is és egy **Kapitány**, na meg az egykori magyar lovasság büszkesége a **Huszár** valamint egy híres **Kurucz** katona is.

Ahogy végignéztem a társaságon örömmel tapasztaltam, hogy az erdész szakmán kívül sok közöttünk az iparos szakember is:

Csapó a szürt és a gubaposztót készíti;

Gerencsér a fazekas mester;

Kalmár a kereskedö;

Kovács a patkolással foglalkozó ipari szakmunkás;

Molnár a gabonát örlö szakember;

Pintér a kádár;

Takács nemcsak Cserkészfönök, de szövéssel is foglalkozik;

Varga a lábbeli készítöje és

Ötvös az ékszerkészítö iparmüvész.

Aztán akad köztünk egy **Hajdu** is a poroszló törvényszolga, aki mellett mindig ott áll a **Szablya**, hogy megvédje a görbe karddal, miközben az erdökerülö **Lovas Kerekes Kocsis**sal száguldozik le- és föl a logging camp-en. Megtalálható nálunk a bibliai **Barabás** a **Salamon** pecséttel, **Simon** apostol, Jézus egyik leghüségesebb tanítványa, **Fülöpp** a Szent, a tizenkét apostol egyike aki a **Fülöp**-szigetekröl vándorolt **Sopronba**.

Gáspár, a honvéd tábornok, aki már 1848-ban császári tiszt is volt. **Sebestyén** a polgári lövészegyletek védöszentje; **Pál** aki mint erdész, megalapította a híres Pálos-rendet,

Mihály, aki a legenda szerint a sátánt legyözte a Szigeti Nimpkish Camp-en,-és végül a **Józsa** az erdészlány, aki csodálatos módon erdélyi fafaragó müvésszé változott.
Az egyik **Fodor** ruhás erdész a vízhullám taraján csatlakozott hozzánk a liverpool-i hajókirándulás alkalmával. Kanadába érkezéskor az **Ifjú** erdészek elöször láthatták a **Veres** színben pompázó **Palka** nevü mocsári növényt a fredericton**i Erdész Fakultás** épülete elött.
Akad egy **Rab** is a társaságban, aki attól tart, hogy a **Bakó**, a hóhér kezébe kerül, ezért már **Korán** reggel imádkozik, hogy inkább az erdöbe mehessen dolgozni. Habár faültetésre már nincs annyira szükség, mivel köztünk él a mag-**Vetö** erdész is. Van egy **Papp** is a táborunkban aki még Powell Riverben megkeresztelte a Kínából érkezett **Ping** apót. Van közöttünk egy elég **Pénzes Hegedüs** is aki igen **Gögös** módon húzza a talpalávalót a hagyományos **Erdész Bálon**.
A monda szerint néhány erdész találkozott a Vancouver-szigeti Dzsungelben egy **Oroszlán**-nal is, de a **Puskás** Firma mindig **Farkas**-étvággyal terítette le az óriás vadat.
Az erdöben mindig vigyázni kell az erdésznek, mert néhány ritkábban található **Héjjas** gyümölcs sokszor **Fekete** színt vesz fel ami arra utal, hogy **Tuskó** közelében nött fel.
A vadász lakomára különösen vigyáznak a Balekok, mert ha az nincs jól megfözve **Nyers** marad, de **Borsos**, **Soós** és **Füstös** hust is ettek már a rögtönzött Fly-camp-en. Az erdész lányok télen sose fáznak, mert nekik ott van a **Takaró**, a **Boa** és a **Prém**.
Sokan közülünk Magyarország különböző településeiröl csatlakoztak hozzánk:
Abonyi, Andódy, Bándi, Bátay, Báthy, Bezerédi, Bogyai, Budai, Csányi, Cserjesi, Doboty**, Draskóy, Gyöngyösi, Hídasi, Hírczy, Homoky, Jákóy, Jutasi, Kassay, Koltay, Magasi, Medveczky, Orloczi, Pálffy, Pataki, Poprádi, Rabóczi, Ravai, Réthy, Rikli, Ronay, Selmeczy, Spándli, Szalkai, Szanyi, Tamási, Tarnóczai, Tolnai, Vadai, Vári, Viszlai, Vlaszaty, Zoltay** és **Krétai** habár Ö a Görög-szigetekröl jött közénk.
Végül ami a nemzetiségünket illeti, van köztünk egy **Orosz** néhány **Németh**, valamint akad köztünk **Horváth, Rácz, Tóth** és **Szász**.

Üdv az erdésznek.

Összeállította: Kocsis Balek

HIREK

A negyedik soproni generáció kanadában

Szeretett professzorunk, Witt Lajos bácsi és felesége, Menci néni "déd nagyszülök" lettek. Unokájuk, Witt Péter felesége fiút szült Kamloopsban, akit Ryan, Christian-nak kereszteltek.

Lajos bácsi ez évben a Sopronban végzett erdömérnökök legidösebb tagja lett, miután Boros György, erdömérnök (a jelenlegi magyar miniszterelnök édesapja) 1993-ban elhunyt.

Kivánunk eröt, egészséget Lajos bácsinak, hogy 96 évével még sokáig tartsa az öreg erdömérnökök zászlaját.

Elsö unoka: Viszlai János és Éva elsö unokája született,István fiuknak és feleségének, kislány unokájuk született. Gratulálunk a szülöknek és nagyszülöknek.

Elsö unoka: Horváth István (aliász Nyehó) és Ingrid-nek, kislány unokájuk született. Gratulálunk a szülöknek és nagyszülöknek.

Második unoka: Takács József és Ági örömmel tudatják, hogy Zsuzsi lányuk második fia, Gregory, Joseph (Gergely, József) született 1993 nov. 21-én. Gratulálunk a szülöknek és nagyszülöknek.

Harmadik unoka: Háhn Fülöp és Erzsi harmadik unokájuknak örvendenek. Neve Alison, Kathalin. Gratulálunk a szülöknek és nagyszülöknek.

Nem csak a hegedük, de néha mi is reperálásra szorulunk.

Ez évben néhány társunkat operáltak a "ketyegövel" szív érkoszorú áthidalással: Szász István és Hirczi Béla, volt ötödéveseket és Veres Gábor, volt harmadévest, szív érkoszorúval operálták. Görgényi Béla, örökös balekot meg a másik ketyegövel operálták. Kivánjuk, hogy a ketyegöjük még hosszú éveken át müködjék jó egészségben.

Kanadában élö soproni erdömérnökök inváziója a Soproni Erdészeti Egyetemen:

1993 öszén Dr. Kozák Antal fél évet tanított fizetés nélkül.
Dr. Sziklai Oszkár és Szanyi László pedig több elöadást tartott az egyetemen és az Erdészeti Egyesületnél.

Az elmult években Dr. Grátzer Miklós (Kulacs), Dr. Bódig József az USA-ból és Dr. Kató Ferenc Németországból többizben tanitottak soproni diákokat.

FIGYELEM! KERESSÜK A TETTESEKET

Tudomásunkra jutott, hogy a Soproni Egyetem könyvtárából a minden évben küldött "Kapocs" folyóiratunk minden példánya eltünt. Úgy látszik a vörös kezek még javában müködnek. A világ legtöbb könyvtárában az egyetlen példányban lévö iratokat vagy könyveket csak a könyvtárban lévö olvasásra adják ki, hogy el ne vesszenek.

Az Országos Széchenyi Könyvtár külön megkérte az egyetlen példányt, ami hiányzott a Kapocs folyóiratunk sorozatából. Nagyobb figyelmet várnánk el a Soproni Egyetem Könyvtárának vezetöitöl.

Hálás köszönetünket fejezzük ki Szanyi Lacinak és Gabinak az 1993 február 13-án rendezett "Szanyi Est-ért". A kiváló étel és italért, melyet ök készítettek el a saját költségükön és mindnyájunknak egészségére vált. Az est bevételét, $1237.00 a Soproni Alumni Education Fundnak adományozták. De a jó étel, ital és hangulat megfizethetetlen: Ez a "soproni szellem.

Itt mondunk köszönetet külön Takács Jóskának és Áginak, akik az est befejezése után elmosogatták a sok edényt és a termet rendbe tették az est után. Jóska és Ági mindig odaadóan dolgoztak a soproniak ügyében. Hálás köszönet mind ezért.

Szerkesztö Bizottság.

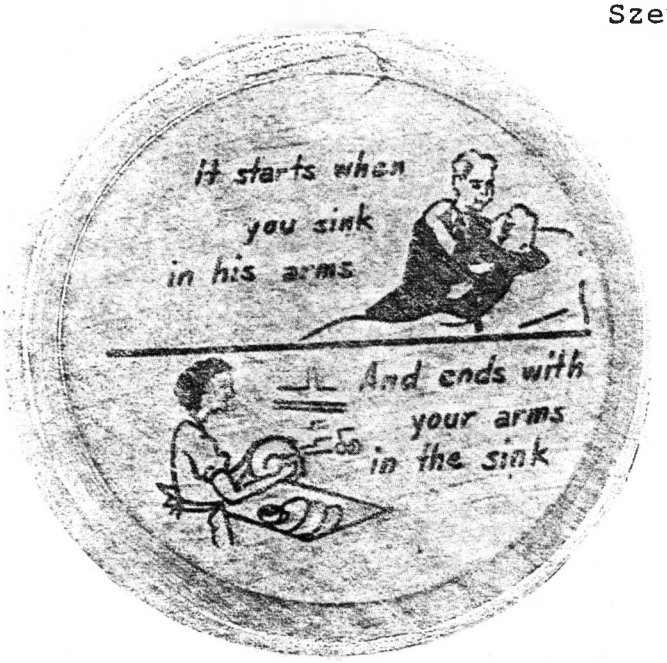

Köszönet Adamovich László Professor Úrnak "Örökös Elnökünknek", aki a soproni szellemben lévö gondoskodásaival, segítö készségével mindig velünk van: Köszönjük, hogy az október 12-én tartott soproni estet jó hangulatúvá tetted Laci bátyánk, és kedves feleségeddel,

Ilikével együtt megtiszteltétek jelenlétetekkel a volt soproni öreg diákokat. Az Isten áldja meg erövel, egészséggel az egész Adamovich családot.

Köszönetünk Dr Ferenczy Endrénének, a Magyar Országos Széchenyi Könyvtár munkatársának, aki gondoskodásával, jókívánságaival mindig megemlékezik a távolba szakadt (de szívben mégis közel lévö) soproniakról.

Gratulálunk Gyöngyösi Sándornak és Joannának, akik 1993 október 8-án Hawaii-ban házasságot kötöttek (they tied the knot). Soha el nem múló boldogságot kívánunk.

Gratulálunk Dr. Szablya Jánosnénak, Ilikének, aki az USÁ-ban Seattle környékének magyarsága érdekében oly sokat tett hosszú éveken keresztül és 1993 ban az északnyugati USA Magyar Konzuljának nevezték ki. Szablyáék 1956 ban csatlakoztak a soproniakhoz és Dr. Szablya tanitotta az elektro-technika és fizika tárgyakat az elsö és másodéves hallgatóknak Vancouverben.

Megjelent Magyarországon "Az erdö poézise" cimü verses kötet. Líra az erdöröl, fákról, fényröl és csendröl. Kiadó, Országos Erdészeti Egyesület 1993. A verseket Dr. Majer Antalválogatta a 285 oldalas verses kötetbe. Nagyobb érdeklödés esetén megrendelem, ha szükséges, nagyobb mennyiségben. Érdeklödés Palkovics Jánosnál.

Szomorú hír: Márkus Gábor, a nagy focista, aki velünk volt Powell Riverben és Vancouverben, késöbb vissza tért Magyarországra, 1993 nyarán tüdörákban elhunyt. Béke hamvaidra, Gábor, s világürben még halljuk a bruhaha nevetésedet. Családodnak öszinte részvétünket fejezzük ki.

Hiányoljuk ez évben a torontói csoport híreit. "Tuki" Kenediné, Király Ilona beszámolója és kedves versei elmaradtak. Ugyanúgy elmaradtak híreink a Vancouver Szigetröl, mivel a nyugdíjba ment társaink nem találnak idöt arra, hogy néhány sort rittyentsenek és életjelet adjanak magukról.

A MI NÓTÁINK

Még 40 könyv vár eladásra "A MI NÓTÁINK" cimü nótás könyvünkböl. Kapható Palkovics Jánosnál 10 dollárért darabja. A pénz a Kapocs alapra megy.

SOPRON ALUMNI FUND - ANNUAL REPORT

SOPRON ALUMNI FUND CHECKING ACCOUNT:

Balance 1992:		$2 499.48	------
Income:	Individual subscription for Kapocs		$1 369.69
	Annual dinner revenue for Kapocs		473.02
	Subtotal	$1 842.71	
Expenses:	Printing of Kapocs		$533.08
	Mailing of Kapocs		$230.00
	Our Lady of Hungary Church		$100.00
	Subtotal	$ 863.08	
Balance, 1993:		$3 479.11	

SOPRON ALUMNI FUND SAVINGS ACCOUNT:

Balance, 1992:	$150.00
Balance, 1993:	$493.67
GRAND TOTAL:	$3 972.78

Vancouver, B.C.
December 3, 1993

L.C. Palka
Treasurer

Les Jozsa
President

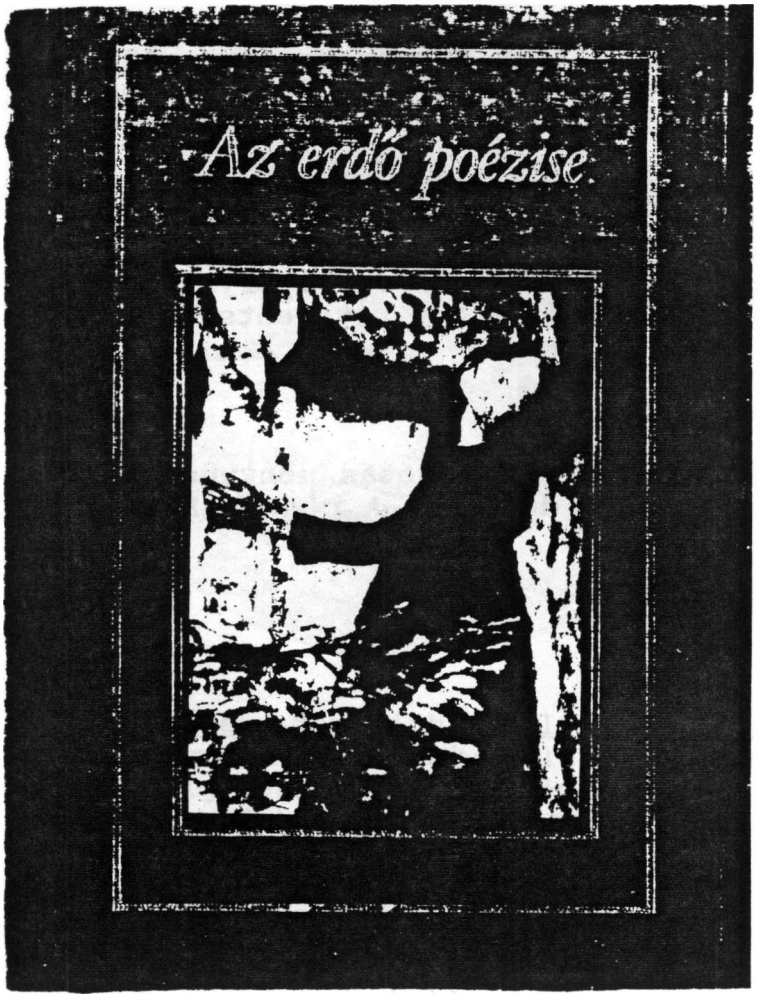

TAMÁSI MIKLÓS

BÜKKFA ERDŐ

Bükkfa erdő hogyha zöldül,
ezer ágat hajt szívemből,
bükkfa erdő hogyha sáppad,
avarral takar a bánat.

Szarvas agancs ha rügyezik
kese-kedvem gyöngyösödik,
de a kígyó foszló bőre
halott kedvem jegyzi kőre.

Messze mentem, még se mentem,
egyazon ég ring fölöttem,
lehajolok s egy fűszálon
azt a régi erdőt látom.

Fütyül a szél, zúg a bükkfa,
kihajt az ág, nem néz vissza,
mégis érzi a gyökerét,
mint az árva saját szívét.

A MTA HATÁROZATA A DOKTORI CIM HASZNÁLATÁRÓL.

A Sopron Divisio befejezése után Tuskó Ferenc tanár ur tisztázni akarta a Magyar Tudományos Akadémia által adott tudományos fokozatok érvényét.Sajnos a neki adott válasz elöttem ismeretlen. Viszont a Soproni Egyetem 1967.március 14.-én kelt,személyemre cimzett és a rektor által aláirt határozatával minden tudományos fokozatomat megvont tölem,hivatkozva a rendszer ellen elkövetett tevékenységemre.Én 1993 augusztusában a MTA-hoz cimzett levelemben kértem az ügy felülvizsgálását,amire az alábbi választ kaptam:

COMMITTEE OF SCIENTIFIC QUALIFICATIONS
TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG
TITKÁRSÁGA

1051 Budapest V., Nádor u. 7.
1361 Pf. 6. Telefon: 138 2344

Iktatószám: .....

Előadó: .....

ROTHER KÁLMÁN Urnak
a mezőgazdasági tudományok kandidátusa
Upjohn Company, 40Centennial Road,Orangeville,ON L9W 3T3

Tisztelt Professzor Ur!

A Magyar Tudományos Akadémia Titkárságának. 1993 március 21-i dátummal irt, - majd illetékes elintézésre a Tudományos Minősitő Bizottságnak átadott - levelére, tudományos fokozatát illetően válaszom a következő:

Nyilvántartásunkból megállapitható, hogy Ön /szül:1913,III.23,/ 1954. április 24-én elnyerte a mezőgazdasági tudományok kandidátusa tudományos fokozatot. Erről a TMB a 798. sorszámú oklevelet állitotta ki.

Gondos irattári vizsgálat alapján sem állapitható meg az, hogy az Ön tudományos fokozatát a TMB bármikor is visszavonta volna. Levelében irja, hogy tudomása szerint az Erdészeti és Faipari Egyetem tanácsa hozott ilyen határozatot. Ha ilyen határozathozatalra csakugyan sor került, ez akkor is, most is érvénytelen; a kandidátusi fokozatot - amióta az létezik Magyarországon /1951/ - kizárólag az azt odaitélő szerv, a TMB vonhatta és vonhatja vissza.

Más kérdés az, hogy a korábbi szabályozás szerint illetménykiegészitést nem lehetett folyósitani annak, aki külföldön lakik.

Önt tehát a fokozat megszerzésétől mindig megillette és most is megilleti a kandidátusi cim használata. Ez - ha a TMB az oklevelet angol nyelven állitotta ki Ph.D. fokozatot jelentett.

1993. szeptember 1-jén lépett hatályba a felsőoktatásról szóló törvény. Ennek értelmében a kandidátusi fokozattal rendelkezők az ennek megfelelő újonnan bevezetett megjelölésű a "tudomány doktora" cimet használhatják magyarul, angolul a Ph.D. megjelölést.

Budapest, 1993 szeptember 8

Tisztelettel:

Prof. Tamás András
a TMB Titkárságának vezetője

OTTÓ von HABSBURG LEVELE A SOPRON DIVISIOHOZ.

Az 1956-os OKTÓBERI FORRADALOM megemlékezésére 1993 október 23.-án HABSBURG OTTÓNAK megküldöttem a SOPRON CHRONICLE könyvünket.1993. november 30,-án az alábbi köszönö sorokat kaptam Töle:

EP PE

OTTO von HABSBURG
Mitglied des
Europäischen Parlaments

Pöcking, 1993. november 25.

Kedves Roller Úr!

Öszinte örömmel kaptam "The Sopron Chronicle" cimü könyvét. Nagyon örülök, hogy éppen angol nyelven ismerteti külföldön hazai ügyeinket. Szükségünk van minden támogatásra amelyet kaphatunk, habár én is nagyon optimista vagyok a magyar jövöt illetöen.

Önnek minden jót kivánva,

meleg üdvözlettel,

HABSBURG OTTO

Hindenburgstraße 15 8134 Pöcking Telefon 08157-7015 Telefax 08157-7087 Telex 5216540

DIÁKHAGYOMÁNYOK SOPRONBAN

Történt egyszer, hogy egy sokadszor megbukott soproni diáknak ezt mondá a professzora: „Az, hogy Ön, kérem, ilyen tudással nálam elégséges kalkulust kapjon, legfeljebb annyi eséllyel bír, mint a Hunyadi utcai kőhattyú kitollasodása". Ezen aztán ne múljék, gondolta a diák és másnap reggelre csirizzel, párnatollal megtollasította a hattyút. A professzornak volt humorérzéke, s a diák átment a vizsgán. Azóta a végzős hallgatók minden évben, kabalából, tollba burkolják a kőállatot.

A Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem egyike legrégebbi felsőoktatási intézményeinknek, s egyúttal leghíresebb őrzője az évszázadok során kialakult diákhagyományoknak. Könyvtárának főigazgatója, dr. Hiller István gyűjtötte össze e szokásokat, mint ő mondta, a „selmeci—soproni" hagyományokat:

— 1770-ben alapították meg Selmecbányán a Bányászati Akadémiát — mondta dr. Hiller István. — Ennek alapítólevelében olvashatjuk a következő sorokat: *„A bányászat mellett a fő tárgyat az erdőségek teszik, ezért a praktikánsoknak a kellő ismeretekkel kell bírniuk az erdők műveléséről és használatáról, minden fafajtáról, amelyek a bányában szükségesek . . .*" Tehát az erdészeti ismeretek oktatása hosszú ideig csak a bányamérnöki iskolában történt. Ez az oka annak, hogy még ma is „Jó szerencsét!" köszönéssel üdvözlik egymást hallgatóink, és hagyományaink átszövődnek a bányászathoz fűződő szokásokkal.

— *Úgy tartják, talán Európa egyetlen egyetemének sincs ilyen gazdag, jórészt évszázados diákhagyománya.*

— Ennek oka az, hogy a kisvárosok, s ilyen Selmec és Sopron is, jobban megőrizhetik a múltat. S hogy az általunk őrzött szokások mennyire visszanyúlnak a XVII—XVIII. századba, arról engem egy régebbi, 1970-ben megtartott szakestélyünk győzött meg. Ezen részt vettek az uppsalai egyetem nálunk vendégeskedő erdőmérnöki hallgatói. A svéd egyetemisták, a mieink legnagyobb megdöbbenésére, a selmecinek tartott dalok jó részét ismerték, és el is énekelték svédül. Ez egyébként az európai diákhagyományok közös gyökereit is bizonyíthatja.

— *Mit jelentenek ma ezek a diákhagyományok?*

— Az egyetemek — autonómiájuk következtében — mindig független, önálló világot alkottak. A beiratkozással az új hallgatók törvény szerint az universitas tagjai lettek, de ez még nem volt elegendő ahhoz, hogy a diákok közössége is befogadja őket. A selmeci akadémikusok jó szokása volt, hogy az újdonsült, idegen környezetbe került hallgatótársakat megismertették a helyi viszonyokkal, az akadémiai renddel és szokásokkal. Ez még ma is él, az elsőéveseket a kezdés előtt egy héttel Sopronba hívjuk, hogy szabályos órarend szerint zajló „balekoktatáson" vegyenek részt. Az új egyetemisták neve „balek", a harmad-, negyed-, és ötödéveseké „firma". Az oktatást természetesen a firmák végzik, akik ismertetik egyetemünk történetét, megtanítják dalainkat és így tovább. Mindennek a célja ugyanaz, mint régen: minden egyetemünkre felvett hallgató érezze: közösségbe került. Amely, ha befogadja, védi és segíti. A balekképzés záróakkordja a balekvizsga. A vizsgabizottság hat-nyolc firmából áll, mindegyikük külön „tanszéket" képvisel, például madárfütyörészet, kritikai realizmus, szexuálpedagógia. Természetesen a teremben félhomály van, a bizottság feje felett óriási denevér függ, az asztalon koponyák, lábszárcsontok és baglyok láthatók. Az avatandó ekkor kiválaszt magának egy firmát, aki az elkövetkező években a barátja lesz, s jegyzetekkel, taneszközökkel segíti a tanulásban. S tartanak még balekkeresztelőt is, amikor az új diák találó gúnynevet kap társaitól, s ez a „vulgó" egész egyetemi életében elkíséri.

Akadnak persze ugratások is szép számmal, de ezek is az újonnan érkezettek hibáit nyesegetik. Emlékezetes eset volt néhány éve a „nemtörődöm" balekok megtréfálása. Az évnyitón minden elsőéves részt vesz, megismerheti az egyetem vezetőségét, feltéve, ha odafigyel, ami ugyebár legalább az első évnyitón elvárható. Az ünnepség utáni este egy álrektor végigjárta az új hallgatók szobáit, és közölte, hogy beázás miatt költözzenek át a soproni óvónőképző kollégiumába, de ágyneműt is vigyenek, mert azt ott nem kapnak. Legalább negyvenen átmentek. S néhányan még panaszt is tettek az óvónőképző gondnokára, mert az nem engedte be őket.

— *Hallottam fiúsításról, meg sörpárbajról is.*

— Ezek már a következő nagy szokáskörhöz, a szakestélyekhez kapcsolódnak. Ezek egyes karok hagyományosan kötött rendű, közös mulatságai. Egy szemeszterben legalább két ilyen összejövetelt tartanak. Színhelyéül a város valamelyik vendéglőjét választják. Meghívót is nyomnak, 1971 óta, ezt „Invitáló cédulának" nevezik. Egy harmadévesek által készített meghívó szövege így — kissé göregáborosan — szólt: „Miután két esztendő viharai átszántottak eme dicső évfolyam felett, aki mindig igyekezett ellenállni az egyetemről való gyorsított elszállás csábításának, most ismét elérkezettnek érzi az időt, hogy száraz torkait jó ászokkal megöntözze. E nemes szándéktól hajtva megrendezi a TÚLÉLŐK szakestélyét, amelynek véghezvitele nyilas havában, holdtölte előtt 4 nappal, a holnap megérkezte előtt 237 perccel lészen, és tart az holnap előtt fertályóráig. Czéczós mulatságunk színhelye a hattyúval szemközti ház."

— Nos, ezeken a szakestélyeken kerül sor a fiúsításra. Egyetemünk hallgatói között akad néhány leány is. Mivel „férfias" pályát választottak, át kell esniük a fiúsításon. A kinevezett vizsgabiztos tréfás, beugató kérdéseket tesz fel, s ha a lány a szópárbajban megállja a helyét, akkor sor kerülhet az avatási szertartásra: óriási faborotvával megborotválják. A ceremónia bizonyságául elismervényt kapnak, s jogosultak a férfiak mulatságain részt venni. A sörpárbaj is egyike több évszázados hagyományainknak. A diákok a szakestélyi vitáikat ezúton döntik el. Aki előbb hajtja fel az üveg sört, és mondja ki az előre megállapított jelszót, az a győztes. — A szakestélyek zárórendezvénye az úgynevezett korsó- és szalagavató ünnepség. Ezt az utolsó évesek rendezik, ezzel kezdődik meg búcsúzásuk az Alma Matertől. Erre az alkalomra egyébként kiadványt is készítenek, a „Horribile dictu" című valétaújságot, amelyben az ötödévesek mondják el fél évtizedes tapasztalataikat az egyetemi életről. Ez először 1971-ben jelent meg. Miután a valétálókat (búcsúzókat), ellátták a korsóval és a szalaggal, sor kerül a hattyútollazásra. A hattyútollazás ma a diplomaterv, az abszolutórium és az államvizsga árnyékában történik.

— A ballagást május közepén tartják búcsúzó diákjaink. Az egyetem nyitott kapujában elhangzó beszédek után végigjárják a várost, s a következő dalt éneklik: *„Ha egyszer majd a végzet Sopronból menni késztet / Fakadjunk dalra mind / Szerencse fel, fiúk! / S ha visszatérünk újra / E vidám koszorúba, / Szóljon a dal megint: / Szerencse fel! fiúk . . .*"

E diákhagyományok jóvoltából a válás nem végleges. Több városban alakult már a végzett hallgatókból úgynevezett Sopron Asztaltársaság. Működésük az itteni hagyományokon alapszik.

POKORNY ISTVÁN

In Loving Memory of

EDITH LYDIA ANDODY

Born
June 26, 1932
Hungary

Passed Away
Sunday, May 30, 1993
Victoria, B.C.

Funeral Service
McCALL BROS. FLORAL CHAPEL
Saturday, June 12, 1993
2:00 P.M.

The Rev. Fr. Richard Caldwell
Officiating

Cremation at
Royal Oak Crematorium

She has achieved success

Who has lived well, laughed
often and loved much;
Who has gained the respect of
intellegent men, and the
love of little children,
Who has filled her niche and
accomplished her task;
Who has left the world better
than she found it,
Who has never lacked appreciation
of Earth's beauty or failed
to express it;
Who has looked for the best in
others and given the best
she had.
Whose life was an inspiration.

Dear Friends of Edith,

Edith Andody died on Sunday, May 30,1993. Born in Hungary in 1932, came to Canada in 1957. As a BSF Graduate of U.B.C., she worked for the B.C. Forest Service until retirement. Survived by her brothers, Tibor and György, and their families, a niece and five nephews in Hungary. She will also be sadly missed by her Sopron and Canadian friends. A short, five-sentence notice tells you what you did not want to hear. Our little world has become poorer by the loss of a classmate, a fellow worker, a family member, and a good friend.

Our journey started together in 1952 when we commenced our studies at the Sopron Forestry School in Hungary. Although under a repressive regime, our school years were full of fun and new challenges, some of them even involving serious study. Edith was a bright and conscientious student and we all benefitted from her industry. She always had the best notes on all subjects. It was no wonder that the notes of the rest of us often resembled hers.

We were a year away from graduating, when in 1956 the October uprising and its defeat sent us, students and professors into exile. Through the generosity of the Canadian people we ended up in Vancouver in 1957 as the Sopron Division of the Faculty of Forestry, The University of British Columbia (UBC).

Our class was first to graduate in 1958. Edith started her working career with the B.C. Forest Service, eventually becoming a registered professional forester. As a tribute to her perseverance Edith's story became part of a textbook teaching canadian children how to succeed against great odds in a field mostly reserved for men.

Our class, as well as the Sopron Group kept in close contact over the years, forming a bond that best resembles family ties without the downside of family relations. We cared for each other, we still do. Edith had a particularly strong sense of that belonging. Being alone she lavished her love and attention on us and our children.

We spent many an anniversary, birthday, holiday together. She always remembered, she always cared. She was a true friend. Life was not always a breeze for Edith. Her affliction that finally claimed her life caused her much physical and emotional pain. Yet she was always ready to smile, put aside her troubles and help others. A simple example of her inner joy was that she would often be singing, to herself, in a quiet, pleasant voice. She knew many songs, lyrics and all.

Edith had a sharp mind and a quick wit. And she would come to your rescue or to cut you down to size if that was needed, in an argument. We enjoyed those arguments, they will be missed.
Despite her problems which, in the past few years required frequent hospitalization she remained hopeful and cheerful almost to the end.

Our life begins and ends in pain. Edith had a great deal of it in-between as well. She is now, finally, without suffering. As our generation fades into the sunset of the 20th century and more and more of us will again follow her example, taking a page out of her notes, she will be waiting, beckoning to us from the other side of the river as if asking: what took you so long, darlings?

Edith, you will be sorely missed and remembered, as long as there is one of us alive. We will carry you in our hearts through the rest of our journey, until we meet again.

Dear Edith, good friend, little sister, good-bye.

Isten veled, Isten velünk, a viszontlátásra.

Eulogy by Les Pandák
McCall Bros.Funeral Chapel
Saturday, June 12, 1993.

Drága Barátaim!

Lélekben veletek vagyok.
Köszönöm, hogy szerettétek a Növéremet, ez nagyon sokat jelent számomra.

Mindig csodáltam öt, hogy egy ismeretlen világban teljesen egyedül milyen szépen helyt állt. Ti tudhatjátok, hogy még párban is, a gondokat és örömöket megosztva se volt könnyü. S ebben a világban nagyon sokat segített neki, hogy tudhatta, mindig számithat Rátok.

Amikor kinn voltam, jó volt találkozni veletek, Nagyszerü emberek vagytok. Sajnos már ilyen találkozásaink nem lesznek, fogyatkozunk.

Most csak a fájdalom van, de bele kell nyugodnunk a megváltozhatatlanba. Ès tudjátok: mindig szeretettel és hálával gondolok rátok.
S ha Magyarországra jöttök - jöjjetek! - családom nevében is várlak Benneteket, sok sok szeretettel:

Tibi

(Andódy Tibor, Edith öccse)

Tárogató 1994 Január

DR. ROLLER KÁLMÁN 80 ÈVES

Dr. Roller Kálmán 1913-ban született Borsodnádasdon. A gödöllöi Szt. Norbert Premontrei középiskolában érettségizett, majd 1937-ben a soproni Erdömérnöki Egyetemen erdömérnöki oklevelet szerzett. Az 1956-os Forradalom következményeként az Erdömérnöki Fakultás egy részlegével Kanadába emigrált és 1961-ig annak dékánja volt, amig a fakultás magyar diákjai erdömérnöki oklevelet nyertek a British Columbiai Egyetemen, Vancouverben. Ezután szaktanácsadói munkákat végzett Dél-Amerikában, Hollandiában és a kanadai Ontario tartományban.

A SOPRON CHRONICLE cimü angolul megjelent könyvben irta meg a fakultás kanadai történetét (a könyv megvehetö 30 dollárért a szerzönél). Jelenleg a könyv magyar fordításán dolgozik, ami 1994 elsö felében fog megjelenni- "HARMINCHÈT ÈVVEL KÈSÖBB" cimen. Elöjegyzés a könyv megvételére megtehetö Dr. Roller Kálmán címén: 1055 Bloor Street E. Apt.1615 Mississauga, Ont. L4Y 2N5 Tel:(416)270-7550. Isten éltesse dékán urat még számos évekig eröben, egészségben!

A Tárogató szerkesztösége nevében
Tamási Miklós, alias Tabaki

2A COTTAGE GROVE SENTINEL September 1, 1993

Business

Hahn named top researcher

Manager of local forestry center gets statewide award

JODY ROLNICK
Sentinel Editor

A chance meeting with a high school principal 40 years ago was the seed that sprouted the career that recently earned Philip Hahn, manager of Georgia-Pacific Corp.'s Forestry Research Center and Nursery in Cottage Grove, a state award.

Hahn, 60, was named top researcher for 1993 by the Oregon Society of American Foresters. The award, which was developed in 1988 in conjunction with Oregon State University's Forestry Sciences Laboratory, spotlights individuals who have contributed to forestry.

In the past, the award has gone to academics who spend much of their time as researchers. This is the first year that the prize was given to a researcher in the forestry industry.

And Hahn said he is proud to have received it.

"I felt very honored," he said last week. "It was the greatest thing — to be recognized by my peers in a pretty prestigious field — that happened to me in my career."

Hahn's career has been anything but stunted.

As manager of Georgia-Pacific Corp.'s Forestry Research Center and Nursery in Cottage Grove, Hahn does more than just develop new technologies in tree genetics, nursery operations and silviculture.

"Because I do research, development and field application, I'm in a fortunate position," he said. "I can witness constantly the results of my work."

And he is not the only one. His work over the past several decades has not gone unnoticed by his company.

What started as a one-person office about six miles east of Cottage Grove on Mosby Creek Road in 1970 is now a 10-employee nursery, tree farm and seedling orchard which hires 15 to 50 seasonal workers.

Hahn not only built the 120-acre forestry research center — which is the hub of the company's tree improvement efforts in the West — but he was also responsible for engineering much of the machinery and tools used in the operation.

The center includes an 11 million "superseedling" greenhouse nursery, which produces enough seedlings to reforest about 25,000 acres a year. Georgia-Pacific sells many of the seeds and seedlings to government agencies, American Indian tribes and private companies.

The center also has two seed orchards, a cloning house and laboratory, a planting house, an arboretum, an information center and a picnic area.

Pleased with Hahn's performance in Cottage Grove, Georgia-Pacific has moved him around the country to set up similar facilities. He did so in California, Washington and the nation's southern states. He also helped establish forestry research centers and nurseries in Indonesia, South America, Canada and China.

What is surprising is not Hahn's success in the business, but rather the Hungarian native's chosen field of work.

As a youth, Hahn dreamed of becoming a doctor.

After attending a business-oriented high school in his native Hungary, however, Hahn took to studying chemical engineering.

And then one day he bumped into his high school principal. "He asked how I was doing in choosing a career," said Hahn who was 20 years old at the time.

"'I said, 'Not very well;'" Hahn remembers.

A lot of well-educated Hungarians were studying chemical engineering, Hahn said, making competition stiff for people in that profession.

The principal told Hahn about a nephew who was studying forestry engineering.

"I said, 'What's that? And he told me more about it,'" said Hahn who knew little about forests. He grew up in Hungary's mostly agricultural countryside. "I became more interested."

Hahn said he applied to and was accepted at Sopron, a prestigious forestry school in Hungary.

It was there that he learned much of what was later to bring him success in his field. Because Hungary has so little forest, (just 14 percent of the country's land is covered with trees), stewards there were taught intensive forestry management.

When the Russians invaded Hungary in the mid-1950s, Hahn and half of his fourth-year forestry engineering school class transferred to Vancouver, British Columbia. There, Hahn said, Sopron became a university in exile. The school had its own dean, its own professors and its own language.

Thirty-five years ago, about a third of Hahn's graduating class came to America to put their forestry management skills to work.

Hahn was one of them.

The Eugene resident has worked for Georgia-Pacific for the past 32 years.

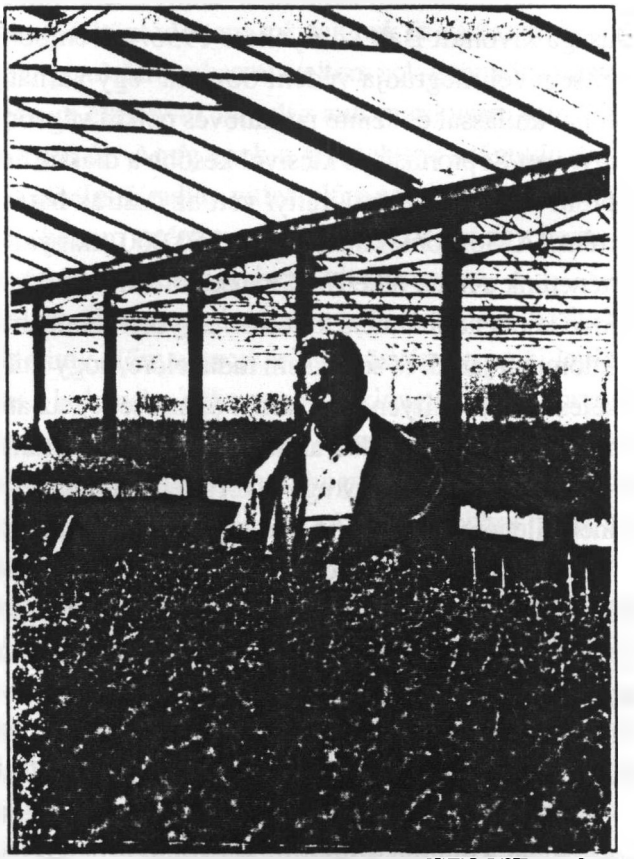

SENTINEL PHOTO by Jody Rolnick

Philip Hahn has worked for Georgia-Pacific Corp. for 32 years.

Menekülés Egy Új Élet Reményében

(Hahn Fülöp naplója alapján)

Egy évvel ezelőtt megigértem, hogy a "Balfi Csata" eseményeinek közlése után folytatni fogom sorsunk, vagy legalábbis néhányunk sorsa következő fejezetét a Kapocs hasábjain. Mivel többen ösztökéltek erre be szeretném váltani igéretemet.

Aki talán nem ismerné a "Balfi Csata" történetét arról röviden csak annyit, hogy egyetemünk ifjusága kivonult Balf környékére 1956. november 4-én abban a naiv hitben, hogy a soproni tüzérek segítségével megtudja védeni Sopront egy várható Szovjet támadás ellen. A "Balfi Csata" magyar katonai árulással és szinte puskalövés nélkül végződött. A reménytelen helyzetben a diákok nagyrésze irányt vett Sopronnak és kicsivel később a diákok és tanárok túlnyomó része, a több ezer pánikba esett soproni lakossal együtt, irányt vett az osztrák határnak. A menekülés kisebb nagyobb csoportokban történt. A Soproniaknak, a kb. 250,000 magyar menekülttel és velem együtt, megvan egyéni történetünk a határ átkeléssel kapcsolatban. Mind különböznek egymástól részleteiben ezért nehéz egy átfogó képet adni a menekülésről. Egyben azonban mind megegyezik, hogy a határátlépések néha sok izgalommal jártak és senki sem tudta előre, hogy milyen körülményekkel fog szembenézni a határon, az átkelés után és milyen sors várhat rá ha esetleg az átkelés nem sikerülne. Mivel közel éltünk a határhoz ismertük a megtorlásokat amit sokszor tapasztaltunk korábban csak egy téves határmegközlítés esetén és azt is sejtettük, hogy egy sikertelen igazi kisérlet még nagyobb megtorlást következményezhet. Ennek ellenére csak egy 15 perces gondolkodási időt szenteltünk arra, hogy nekivágjunk a határnak.

A sorsdöntő tizenöt perces gondolkodási idő kinos volt, de gyorsan lejárt. Lejárta után, Grátzer Miki, jobban ismerve, mint Kulacs egyenként megkérdezett mindenkit: "Jössz? Maradsz?". A végén a csoportunkból 10 a menést és 5 a maradást választotta. Ezzel kialakult tizes csoportunk a következő tagokkal: Kulacs, akit nyomban megválasztottunk vezetőnknek, Baraksó Jancsi, Gáspár Jóska, Jandó Tibi, Magasi Laci, Oroszlán Jóska, Péter Jóska, Tarnocai Karcsi, Varga Pali és jómagam. Talán a véletlen folytán, mi minden évfolyamtársak voltunk (a présházban volt más évfolyambeli is).

Egy érzelmes búcsúzkodás társainktól jelezte készenlétünket az útra. Ekkor éppen 8 óra volt. Ezzel megkezdődött a döntő fontosságú és veszélyes utunk azon a ködös, havas, sáros és hideg őszi estén a határ és remélhetőleg egy új világ felé.

Menekülés

Csoportunk lassan megindult Fertőrákos felé. Libasorban meneteltünk, a keskeny erdei ösvényen. Kulacs az élen vezetett bennünket. Karcsi közvetlen Kulacs mögött zárkozott fel, hogy segitsen az útirány tartásban, mert ő viszonylag ismerte azt a vidéket. Mi közvetlen mögöttük haladtunk fegyvereinket készenlétben tartva, mert fogalmunk sem volt, hogy milyen akadályok várnak ránk a sötét erdei uton ahogy közeledtünk a határhoz. Kétségbeesetten, reménytelenül, feszült idegekkel, kimerülten, éhesen és szomjasan "menekültünk" hazánkból. Menekülésünk célja azonban elszánttá és együvé

kovácsolt bennünket. Éhségünket és szomjuságunkat szinte észre sem vettük, annak ellenére, hogy az elmult napokban ritkán jutottunk rendes eledelhez. Én már két napja a velemhozott két csokimon kívül, semmit sem ettem. Egész nap még ivóvízre sem akadtunk. A sáros havat nyalogattuk szomjunk enyhítésére.

Amint gyalogoltunk rengeteg gondolat futott keresztül agyamon és talán társaim agyain is. Hasonló gondolatokat soha nem tapassztaltam életemben. Gondolataim, főleg eddigi életemre összpontosultak. Életem főbb eseményeit, mintha filmszallagon láttam volna leperegni előttem. Az események gyorsan száguldottak és egyes részei mégis elég részletességgel. Ezek a képek és gondolatok messze nyúltak a múltba, amilyen messzire csak vissza tudtam emlékezni. Egy csomó gyerekkori kalandjaimat éltem át; láttam életemet a családi körünkben; a rengeteg eseményben szüleim, testvéreim, rokonok, barátok és ismetrősök jelentek meg; feltünt előttem sok falunak és városnak képe ahol megfordultam nevelkedésem és utazásom közben; gondolataimban átszeltem sok gyönyörű tájat; különösen élethűen csillantak fel a sok a szép diákéveim élményei. Mindez automatikusan, minden koncentrálás nélkül történt, és szinte percek alatt pergett le. Amíg ezek a gondolatok száguldoztak agyamban ott csuszkáltam a havas és sáros ösvényen, s lábaim fáradtan vittek előre egy ismeretlen jövő felé. Nem önként mentem és nem is kalandvágyból, hanem azért mert a sors akkor azt így hozta, közben magam mögött hagyva mindent és mindenkit, aki és ami addig kedves volt számomra.

Nekem úgy tünt, hogy nemcsak én voltam elmerűlve gondolataimban. Társaim sem voltak beszédes hangulatban. Így csendben és óvatosan haladtunk előre a kacskaringós ösvényen az éj leple alatt, amely legtöbbször vaksötét volt. A felhők között a hold néha-néha azonban kidugta orcáját, hogy segítsen tájékozódásunkban. Erre volt is szükség, mert lassan közeledtünk egy olyan vidékhez, amelyen korábban tilos volt túrázni, a határ közelsége miatt. Az pedíg igen fontos volt, hogy el ne tévedjünk.

Amint kiértünk az egyik kanyarból, beszéd hangja ütötte meg fülünket. Azonnal, jobbra-balra, a fák mögé ugrottunk fedezék vételre. Géppisztolyainkat, puskáinkat élesre töltöttük és lövéskészen tartottuk. Jól tudtuk, hogy ezen a vidéken csak határőrök közlekedtek. Emiatt igen komolyan vettük a helyzetet. Miközben némán lapultunk a lábnyomok és beszéd hangja fokozatosan erősödött. Ez jelezte, hogy nem várt "vendégeink" felénk haladtak.

Amikor közel értek, Kulacs határozott hangon elkiáltotta magát: "Állj, ki vagy?!" A parancsra, rögtön meg is jött a válasz: "Határőrök vagyunk, de nem vagyunk szolgálatban." Kulacs következő utasítása az volt, hogy: "Világítsák meg magukat!" Erre három katona elemlámpával megvilágította magát és mi pedig közben körülfogtuk őket. Közelükbe kerűlve, valóban meggyőződtünk arról, hogy hárman voltak és nem voltak szolgálatban, mert fegyverük nem volt.

A katonák vallatásából kiderűlt, hogy Fertőrákosról jöttek, ahol állítólag lányoknál voltak és a kaszárnyájuk felé tartottak. Bennünket akkor legjobban az érdekelt, hogy tulajdonképpen hol is voltunk, merre volt a határ és a kaszárnyájuk, és mindkettő milyen messze volt tőlünk. Kezdetben vonakodtak a válasszal. De elhatározottságunk, fegyverzetünk és túlerőnk, hamar szóra birta őket.

Kérdésünkre így válaszoltak: "Fertőrákos csak 500 méterre van ide, és ez az ösvény egyenesen oda vezet; mielőtt elérik a falut, egy gyaloghidon kell átmenni, amely a Fő utcára vezet; menjenek végíg a Fő utcán, amíg a temetőhöz érnek; vágjanak át a temetőn, mely a kövesútra visz; a kövesúton forduljanak balra; maradjanak ezen az úton egészen a határíg; a határnál a sorompó nyitva áll, amelyen minden további nélkűl átjuthatnak Ausztriába." A válasz első fele, az utiránnyal kapcsolatban, elég hihetőnek hangzott, de a nyitott kaput egy kis kétellyel fogadtuk.

Mivel a kaszárnya körülbelül két kilométerre volt az ellenkező irányban, elengedtük a katonákat. Mi biztosak voltunk abban, hogy amire a kaszárnyába érnek, mi már külföldön leszünk. (A mellékelt térkép, mely akkor nem állt rendelkezésünkre, rá fog mutani arra, hogy mennyire tévedtünk a távolságokkal kapcsolatban).

A kapott információval egy kicsit jobb hangulatban közelítettük meg Fertőrákost. Valóban, hamarosan oda is értünk. Mivel már 10 óra körül járt az idő, a falu kihaltnak tünt. A falusiak behúzódtak házaikba, és világosság csak imítt-amott szürődött ki az ablakokon.

A csendet azonban egy nem várt esemény zavarta meg. Ugyanis egy négyszemélyes falusi őrséggel futottunk össze. Nyomban tapasztaltuk, hogy az oroszok közelsége és a forradalom bukása újra aktivizálta a hatalom visszanyerésére a helybeli kommunistahű elemeket. Fegyverzetük egy vadászpuska, két ósdi kard és egy furkósbotból állt. Így nem nagyon tartottunk tőlük. De ők mégis le akartak tartóztatni bennünket, hogy megakadályozzák menekülésünket. Nyomban felvilágosítottuk őket, ha tetszik, ha nem, mi átmegyünk a határon. Így ehhez kértünk is útírányt. A segitséget először megtagadták. Túlerőnk azonban végül is meghátrálásra kényszerítette őket és megadták ugyanazt az utírányt amit a katonák adtak korábban. Ez jó érzéssel töltött el bennünket. Mégis, hogy tályékozódásunkat el ne tévesszük, az egyik őrt "rábeszéltük" az útvezetésre.

Az őr, egy kis ellenkezéssel, de velünk jött és átvezetett bennünket a temetőn, ahol elértük a kövesútat. A kövesúton, viszonylag jó hangulatban és iramban, meneteltünk a határ felé. A percek gyorsan múltak és jól rótuk a távolságot is. Körülbelül egy kilométert tehettünk meg, amikor vidámságunk gyorsan félbeszakadt, mert egy gépkocsi lámpáját pillantottuk meg a láthatáron a határ irányában. Ez a gépkocsi, nem vitás, a határőrséghez tartozott és elég gyorsan közeledett felénk. Idővesztegetés nélkül lehúzódtunk az út baloldalán levő mély árokba. Ez jó búvóhelyet és fedezéket igért.

A fedezékben fegyvereinket azonnal lövés késszenlétbe helyeztük és vártuk a következő eseményt. Remélhetőleg a gépkocsi elhaladását mellettünk anélkül, hogy utasai észre vegyenek bennünket. A gépkocsi közeledtével azonban megfeledkeztünk "útikalauzunkról", aki közben észrevétlenül kiugrott az árokból és a kocsi felé szaladt azzal a szándékkal, hogy leállítsa a kocsit. Ezt fizikailag nem tudtuk megakadályozni, de bőven lett volna alkalmunk leállítani egy sortüzzel, de emberi áldozatot nem akartunk hozni. Emellett azt sem tudtuk, hogy a gépkocsin hány katonával álltunk szembe. Azt azonban jól tudtuk, hogy egy tehergépkocsi őrváltáskor még 40 katonát is szállíthat.

Ahogy sejtettük, kalauzunk leintette a gépkocsit és elkiáltotta magát: "Egy csomó soproni diák át akar szökni a határon, akadályozzák meg őket ebben az elhatározásban." Mivel a kocsi lámpája felénk világított, fogalmunk sem volt, hogy milyen kocsival álltunk szembe és hányan lehettek azon. Az azonban nyílvánvalóvá vált, hogy határőrök voltak. A tiszt nyomban kiadta a parancsot, hogy: "Adják meg magukat azonnal! Jöjjenek velünk az őrsre, ahol semmi bántódásuk nem lesz. A leigazoltatás után nyomban hazamehetnek."

Ilyenfajta igéreteket korábban is hallottunk. Emelett ezen a napon már többször átvertek bennünket és még egy átverést nehéz lett volna elviselni. Így nem engedelmeskedtünk a parancsnak és az igéretet sem fogadtuk el. Helyette Kulacs kiállt az autó lámpája elé, teljes fegyverzettel, és beszélgetni kezdett a tiszttel. Elmagyarázta a tisztnek, hogy mi át fogunk menni a határon, ha belegyezik abba vagy sem. Amikor a tiszt látta Kulacs elszántságát, utolsó kérdése az volt, hogy: "Hányan vannak?" Kulacs

rövíd válasza az volt, hogy: "Harmincan, állíg felfegyverkezve. És ha kell harcolni fogunk szabadságunkért". A harmincas szám természetesen nem stimmelt, de az már igen, hogy fegyverünk és lőszerünk volt bőven, és elszántságunk a harcra pedig nagyobb volt, mint a határöröké. Ezekután a tiszt feladta a letartoztatás reményét és az utolsó megjegyzése az volt, hogy: "Majd meglássuk".

Az utolsó megjegyzés után, Kulacs félrelépett az autó elől és elengedte menni. Amikor a gépkocsi elhúzott mellettünk, csak három katonát láttunk rajta és ők gyorsan elhajtottak kaszárnyájuk felé. Nem tudtuk, hogy milyen messze volt kaszárnyájuk, de azt reméltük, hogy a határ csak méterekre lehet tőlünk. Az utóbbit útvezetőnkkel nem tudtuk bizonyítani, mert ő közben elillant a sötétség leple alatt.

Ahogy felocsudtunk az esemény izgalamaiból, futásnak eredtünk a határ felé. Rohantunk, amilyen gyorsan csak tudtunk és reméltük, hogy minden pillanatban elérjük a határt. A pillanatokból percek lettek. Sőt, jónéhány perc, és a futásban is kezdtünk kimerülni.

A perceket senki sem tartotta számon, így aztán fogalmunk sem volt arról, hogy mennyi ideíg loholtunk. Azt azonban hamarosan észrevettük, hogy elég hosszú ideíg ahhoz, hogy a kaszárnyát riadóztassák a határ megerősítésére. Ezt a mögöttünk közeledő három teherautó lámpafénye jól igazolta. Mire elértek bennünket, mi természetesen még nem értük el a határt. Ezért fedezék végett újra az út baloldalán húzódtunk meg. Ekkor az árok helyett az útmelletti partot választottuk. Onnan jól láthattuk az elvonúló teherautókat megrakva határőrökkel. Mindegyik kocsin lehetett 40-45 ember.

Az út baloldalán levő nyílt terep lehetőséget adott az előttünk levő terep betekintésére. Ebben segédkezett az időnként kibukkanó hold is. Amikor a hold megvilágította a hóval borított terepet, messzíre el lehetett látni. Igy jöttünk rá arra, hogy márcsak körülbelül 400 méterre lehettünk a határtól. Nehéz volt elhinni, hogy ilyen közel kerültünk célunk eléréséhez és azt mégsem sikerült megvalósítani. Ráadásul, egy szinte legyőzhetetlen, akadály emelkedett közénk és a határ közé.

Közben a határőrök elérték célpontjukat és kezdtek szétoszlani a határ megerősítésére, vagyis annak lezárására. A parancs kiosztása után, a zseblámpák felvillanását láttuk mindenfelé. Kettesével indultak őrjáratba, jobbra-balra, a szemünk előtt. Közben azon gondolkoztunk, hogy merre menjünk. Az út jobb oldalán a terep fákkal volt borítva. Ez adott volna jó fedezéket a határ megközelítésére. Azonban attól féltünk, hogy nem tudjuk majd az előttünk levő terepet szemmel tartani. Ugyanakkor ott volt a kövesút. A lehetőségek közűl ez mutatkozott legrosszabbnak. Az út baloldali részén levő szántó ugyanis nem sok védelmet nyújtott, de azon nem éreztük teljesen vaknak magunkat. Talán az utóbbiért végűl is a nyílt terepet választottuk.

Mielőtt bármit tettünk volna, meghuzódtunk az út közelében levő szilvafa alatt egy kis tanácskozásra és várakozásra. A szilvafa valószínű egy kivágott gymölcsös vagy szőlő maradványa lehetett. Ez a szilvafa nemcsak nekünk adott menedéket, hanem szálláshelye is volt egy csomó varjúnak is. A varjúk nem vették szivesen álmuk zavarását, ezt károgatásukkal jelezték. A károgatás természetesen még jobban fokozta izgalmunkat. Biztosak voltunk, hogy a varjúk elárúlják rejtekhelyünket és a határőrök nyomba ránk rontanak. A terepszemle azonba azt igazolta, hogy azok jobban figyelték az erdős részt, mint a mi oldalunkon levő nyílt szántót. Valószínű azt vélték, hogy az erdőn keresztűl próbálunk majd átosonni a határon. Így a mi oldalunkra csak szorványos járőrséget küldtek ki.

A helyszini szemle közben, saját helyzetünket és lehetőségeinket is mérlegeltük. Annyi

bizonyos volt, hogy több, mint 120 határőrrel álltunk szembe, akik tudták, hogy mi ott vagyunk valahol a közelben. Nekem az volt az érzésem, hogy jobb lenne taktikát változtatni és meghátrálni. Érvelésem az volt, hogy egy meghátrálás nem vereség, hanem lehetőség újabb próbálkozásra, máskor és más helyen. Jónéhányan azonban ragaszkodtak a korábbi elhatározáshoz, hogy átmegyünk és ha kell átverekedjük magunkat. Gyors szavazás során hatan a továbbhaladásra és négyen a meghátrálásra szavaztunk. Ezzel a többség győzött és mi egyakarattal felkészültünk az indulásra a határ felé.

Indulás előtt még egy rövid haditanácsot tartottunk. Először is latolgattuk esélyeinket. Az ellenünk kihozott több, mint 120 határőrt igen komolyan vettük. Azok profik voltak a határvédelemben és számunkra ez volt az első próbálkozás a határ átlépésére. Méghozzá minden különösebb előkészülés nélkül. Láttuk a túlerőt, de reméltük, hogy elszántságunk ellensúlyozni fogja azt. Számunkra igen fontos volt az átkelés, de a védőknek letartóztatásunk talán nem. A védők jól tudták, hogy mi fel voltunk fegyverkezve és el voltunk szánva tervünk végrehajtására. Ennek ellenére, mi elhatároztuk, hogy nem lövünk elsőként és nem provokálunk ki támadást ellenük. Ha csak lehet, a vérontást kerüljük. Vérontástól azonban mégsem nagyon tartottunk, mert éreztük, hogy egy sorkatona járőr valószínű nem fog ránk lőni. De a lehetőség azért meg volt arra, hogy egy izgatott tiszt parancsot ad a tüzelésre, vagy egy véletlen fegyverdörrenés kirobbanthat egy csatát.

Ezekkel a gondolatokkal, lassan és igen óvatosan, elindúltunk az utolsó méterek megtételére. Tanácskozásunk közben az időjárás nem sokat változott. A talajt továbbra is lucskos hó boritotta ami a szátóföldet igen sárossá tette. A sárban néha majdnem térdig sülyedtünk, ami nehézkessé tette haladásunkat. Az eget borító felhők is sűrűsödtek és a holdat csak ritkán láttuk. Az imitt-amott előbukkanó hold azonban segített az iránytartásban. Előrehaladásunk továbbra is libasorban történt, de egy kicsit szétszóródva. A sötétben állva, a holdvilág fényében pedig kúszva haladtunk előre, vagy mozdulatlanúl hasaltunk. Nagyon óvatosan haladtunk és figyeltünk minden neszre és mozzanatra. Közben többször rákényszerűltünk a megállásra, amikor járőrök közeledtek és mentek el mellettünk. Ilyenkor, úgy tettünk, mintha nem látnánk őket. Nem vitás, azok is észrevehettek bennünket, de ők is úgy tettek, mintha nem láttak volna bennünket, pedíg néha csak kartávolságra voltunk egymástól.

Ahogy lassan haladtunk előre, úgy a határ is közeledett felénk. Az egyik holdvilágos pillanatban felfedeztünk egy őrtornyot, körülbelűl 100 méterre előttünk. Majdnem ugyanabban a pillanatban, Oroszlán Jóska levágódott a földre és mi nyomban követtük tettét. Azt hittük, hogy felfedezett valami veszedelmet, de földre vetődését lövés nem követte. Helyette, halkan megjegyezte: "Fiúk, nincs vész, csak megbotlottam". Ez a megjegyzés máskor humoros lett volna, de akkor csak egy kínos érzéstől mentett meg bennünket.

Feltápászkodásunk után, legnagyobb csodálkozásomra, Kulacs továbbra is az őrtorony felé tartott, amit öngyilkosságnak véltem. Általában a torony, géppuskáival, képezte a legerősebb határ védelmet, ezért nekem eszemágágában sem lett volna azt a helyet választani az átkelésre. Mivel vitatkozásra nem volt idő, így mindnyájan követtük Kulacsot, ahogy méter-méter után közeledtünk a toronyhoz. Végül elértük a toronyot és úgy éreztük, hogy elértük a határt is. Ott egy 20-30 méter széles, felszántott sávot találtunk. Ekkor már egymás mellett haladtunk a libasor helyett. Úgy tünt, hogy minden egyszerre akartuk átlépni a határt. Így ösztönzés nélkül nyomban átrohantunk az előttünk levő sávon. A sáv másik oldalán egy alacsony fákkal és bokrokkal takart területen kötöttünk ki.

Az átjutás utánni pillanatban idegszálaink autómatikusan elernyedtek és általános öröm fogott el bennünket. Örömünkben fel-alá ugráltunk és ölelgettük egymást, kiáltozva: "Sikerült! Sikerült! Végre

szabadok vagyunk!".

Miután kijózanodtunk örömujjongásunkból, legelső kérdésem Kulacstól az volt, hogy: "Miért választottad az őrtoronyt az átkelés helyéül?" Felelete ugyancsak egy kérdés volt: "Hát Te nem láttad, hogy a létra fokokon, a 24 órával korábban, leesett hó érintettlen volt?" Ehhez gyorsan hozzátette, hogy: "Szerintem nem hagynak őrszolgálatban a toronyban olyan hosszú ideig senkit. Ebből nyilván tudtam, hogy a toronytól nem kell tartanunk, mert ott őrség nem volt és a határőrség valószínű sejtette, hogy senki sem lesz olyan bolond, hogy a torony alatt szökjön át a határon." Kulacs magyarázata után, ez igen logikusnak tünt, és egyben igen szerencsés és okos elhatározás volt.

A rövid ünneplés után rendezetlenül és heves társalgás kőzben elindultunk nyugat felé, vagyis a legközelebbi osztrák településhez. Továbbra is bokros vidéken haladtunk keresztül, ahol sürün kerülgettük az elénk került bokrokat. De már nem sok figyelmet fordítottunk az iránytartásra. Ennek eredményéül, vagy ki tudja miért? Hamarosan egy szántott sávval néztünk szembe. Ez semmivel sem nézett ki másként, mint amin éppen átkeltünk. "Mi tőrtént? Eltévedhettünk? Vagy egy véletlen körfordulattal, visszaértünk az eredeti határhoz? Vagy kacskaringós a határ és azért újra elértük? Vagy az eredeti határ, talán csak egy álhatár volt?" Mindezek a kérdések, gyorsan peregtek agyunkban és nem tudtuk, hogy mitevők legyünk. Az izgalom érzése újra elfogott bennünket, mert nem tudtuk, hogy Magyarországon vagy Ausztriában voltunk-e.

Hogy miért? De szinte egyszerre megindúltunk nyílegyenesen előre és ezt a sávot is átszeltük. Hollétünk ezzel újra bizonytalanná vált. A bizonytalánság ellenére, mégis tovább meneteltünk. Nemsokára megpillantottunk valami világosságot, amely egy ablak lámpafényének tünt. Ez a lámpafény úgy vonzott bennünket mint egy mágnes. Azt hallottam korábban, hogy egy eltévedt emberre egy távoli életjel vonzóerőként hat. Ezt azonban most tapasztaltam először. A vonzóerő hatása alatt lassan és ovatosan közeledtünk a fény felé, és hamarosan felfedeztük, hogy a lámpafény egy több emeletes épületből származik. Reméltük, hogy tudunk majd útmutatást szerezni ott. De az esély, hogy barátot vagy ellenséget találunk az 50-50 %-os volt. Ennek ellenére, továbbra is a két emeletes kőépület felé tartottunk. Az épület közelebbről nézve minden további nélkül beillett határőr kaszárnyának. Csak azt nem tudtuk, hogy lakói zöld vagy szürke egyenruhát viseltek-e.

Ahhoz, hogy felderítsük lakóit, körül fogtuk az épületet és társaink Kulacsot és engem neveztek ki az épület felderítésére. A választás azért esett ránk, mert mi tudtunk németül. "És kitudja? Erre a nyelvre még talán szükségünk is lehet az épületben." - Gondoltam magamban. A társaink megnyugtattak, hogy: "Ha bajotok esik, akkor mi kívülről majd fedezünk benneteket". Ez az igéret szép volt, de nem tartottuk túl biztatónak. A bátorítás mégis egy kicsit megnyugtató volt számunkra.

Ezzekkel a gondolatokkal, Kulaccsal elindúltunk az épület bejárata felé. Ott őrre nem akadtunk, de a bejárat ajtaját záratlanúl találtuk. Kopogtatás nélkül benyitottunk az épületbe, ahol a földszinti lépcsőházban találtuk magunkat. A lövésre kész "gitárainkkal"[1] az egyik kézben és egy kézigránáttal a másikban, elindultunk a kivilágított földszinti folyosón. Itt végig kopogtattuk az összes ajtót, de választ sehonnan sem kaptunk. Ekkor egy szinttel feljebb próbálkoztunk. Ott is felkapcsoltuk a villanyt és végig kopogtattuk az összes ajtót, de választ ott sem kaptunk. Ez furának tünt és szinte biztosak voltunk, hogy csabdába estünk. Felderítő utunkat azonban nem adtuk fel és elindultunk a következő szintre. Reméltük, hogy ott lesz valaki, mert a kintről felderített lámpafény onnan eredt. Az első három

[1] Az orosz dobtáras géppisztolyt köznyelven a katonák gitárnak hívták.

ajtón kopogtatásunk eredménytelen volt. A következő két ajtonál, vagyis az utolsó ajtoknál, én a folyosó egyik oldalán és Kulacs a folyosó másik oldalán levő ajtó betörését terveztük, ha nem kapunk választ. Egy erőteljes kopogtatás után, a várt válasz az egyik ajtó mögül azonban nyomban megérkezett: "Ein Moment" - Szolt egy kellemes hangzású női hang. Ketten egymásra néztünk és első szavunk az volt, hogy: "Végre Ausztriában vagyunk!".

Pillanatok alatt az ajtó tágra nyilt, ahol egy bájos fiatal hölgyet, földig érő pongyolában öltözve, pillantottunk meg. Amikor meglátott bennünket igen sáros és különleges öltözetünkben, kézigránáttal és géppisztollyal a kezünkben, kissé meghökkent és pillanatnyilag visszalépett. Valószínű úgy néztünk ki, mint valami gangszterek. Miután a hölgy kissé felocsúdott, férjéhez kiáltott: "Da sind zwei tapfere Ungarische Freiheitskämfer." (Itt van két hős magyar szabadságharcos). Mi, a hős magyar szabadságharcos helyett inkább, elűzött és hontalan menekültnek éreztük magunkat. Pillanatok alatt a férfi is előkerült, és üdvözölt bennünket feleségével együtt. Bemutatkozás után, megtudtuk, hogy ő egy vámtiszt volt és a hölgy pedig a felesége.

Amilyen gyorsan a vámtiszt előkerült, éppen olyan gyorsan el is tünt. Közben felesége noszogatott bennünket, hogy fáradjunk beljebb. Mi ezt a meghivást nem akartuk elfogadni, mert a sárban való kúszásunk és gyaloglásunk miatt tetőtől talpig sárosak voltunk és a szép lakást nem akartuk bemocskolni. Csatakos küllemünk azonban nem hátráltatta a háziasszonyt a meghívásban. Közben férje újra előkerült és ő is unszolt bennünket, hogy lépjünk beljebb és jelezte, hogy a rádiójával volt elfoglalva mivel az éjféli híreket kereste. A hireket velünk is meg akarta osztani, mert sejtette, hogy talán mi is kiváncsiak vagyunk a Magyarországon történtekkel. Az akkori hirek szinte teljesen a magyarországi helyzettel foglalkoztak a világ minden részén. Valóban igen kiváncsiak voltunk rá, mert igen közel érintett bennünket.

Amikor a hirek elkezdődtek, a falióra éppen tizenkettőt ütött. Abban a pillanatban akaratlanúl is az a gondolat villant át agyamon, hogy: "Éppen most ért véget életem legizgalmasabb, leghosszabb, legveszélyesebb és talán legfontosabb napja, amelyre biztos emlékezni fogok ameddíg csak élek." - A gondolatom tovább így fonódott: "A napnak vége van és úgy tünik, hogy számunkra, akik elhagytuk az országot, a forradalom is véget ért. Akik hátramaradtak még biztos tovább küzdenek, habár valószínű tudják, hogy kicsi a reményük a győzelemre. Azt is biztos tudják, hogy a forradalom végűl el fog bukni és akkor szembe kell nézniök a megtorlással."

A rádió riport szerint, a harcok igen hevesek voltak Budapesten. A vidéki városok közűl a legnagyobb csaták Pécsett folytak. A forradalmárok, a 3,000 újonnan behozott T-54-esek és az 150,000 tagú új szovjet hadsereg ellen vívtak keserves és igen reménytelen csatát. Arról is értesültünk, hogy Maléteréket az oroszok letartóztatták, Nagy Imre néhány társával a Jugoszláv követségen kapott menedéket és a korábban eltünt Kádár János Szolnokon alapított új kormányt szovjet segítséggel. Ezek a hírek még jobban megerősítették előérzésünket, hogy: "a forradalom napjai megvannak számlálva".

A rövíd rádió riport igen rossz hatást gyakorolt ránk és a szabadság feletti örömünket komorrá árnyalta. Az éppen megismert kedves házaspár, ezt látván, próbált jókedvre deríteni bennünket. Meghívtak egy szelet tortára és egy nagy pohár tejre. A híres osztrák tortákról korábban is hallottunk és éhségünk is meg volt rá. Ennek ellenére mégsem fogadtuk el, mert többi társunkra gondoltunk. Azok éppen olyan éhessek voltak mint mi és mi nem éreztük volna jól magunkat lakmározni nélkülük. A többszörös kinálgatás után végűl is elfogadtuk az ajánlatot, de csak egy feltétellel. Mégpedíg, ha tortát és a tejet társainkkal megoszthatjuk. Természetesen a házaspár nem tudta, hogy nyolc társunk, a

házonkívül várt ránk. A házaspár becslése szerint a vasárnapi süteményből maradt elég, hogy mindenki számára jusson belőle.

Nyolc társunk igen meg volt lepve, amikor megjelentünk a főbejárat előtt újonnan szerzett osztrák barátainkkal, süteménnyel és tejjel kezünkben. Kínálgatás nélkül percek alatt elfogyasztottuk az ételt és italt, amely igen, igen jól esett. A házaspárnak nem győztünk köszönetet mondani érte. Egy kis beszélgetés után, a vámtiszt azt ajánlotta: "Menjenek be a legközelebbi faluba, amit Mörbischnek hívnak és jelentkezzenek a rendőrségen." Az eligazítás után, elbúcsúztunk és elindultunk a falu felé, amely 2-3 kilométerre lehetett onnan. Ezzel egy teljesen új fejezet nyílt meg életünkben. Ekkor már megvoltunk győződve arról, hogy idegen földön meneteltünk és életünk idegen földön fog tovább folytatódni. Hogy hogyan? Hol? Meddig? Ezekről abszolút fogalmunk nem volt akkor. Történetünk azonban tovább folytatódott.

Naplómban a folytatásról is megemlékeztem, amely az egyéni történet helyett inkább a közös soproni egyetem történet jellegét vette fel a menekült tábori életünk és Kanadába távozásunk alkalmával. Ha az érdeklődés meg van erre, szivesen azt is elmondanám később.

A mellékelt térkép sajnos nem állt rendelkezésünkre menekülésünk alatt. A térkép alapján logikusabb lett volna dél felé haladni a határ közelsége miatt, de akkor úgy tünt, hogy azt az utirányt az oroszok már lezárták és Fertőrákosra még nem értek el. Kópháza irányában a távolság kb. 3 km lett volna és Fertőrákos irányában pedig 13-14 km volt (a kacskaringós utat beszámítva talán még több is). Körülbelüli utirányunkat a balfi csatatértől Mörbisch-ig a szaggatott vonal jelzi a térképen.

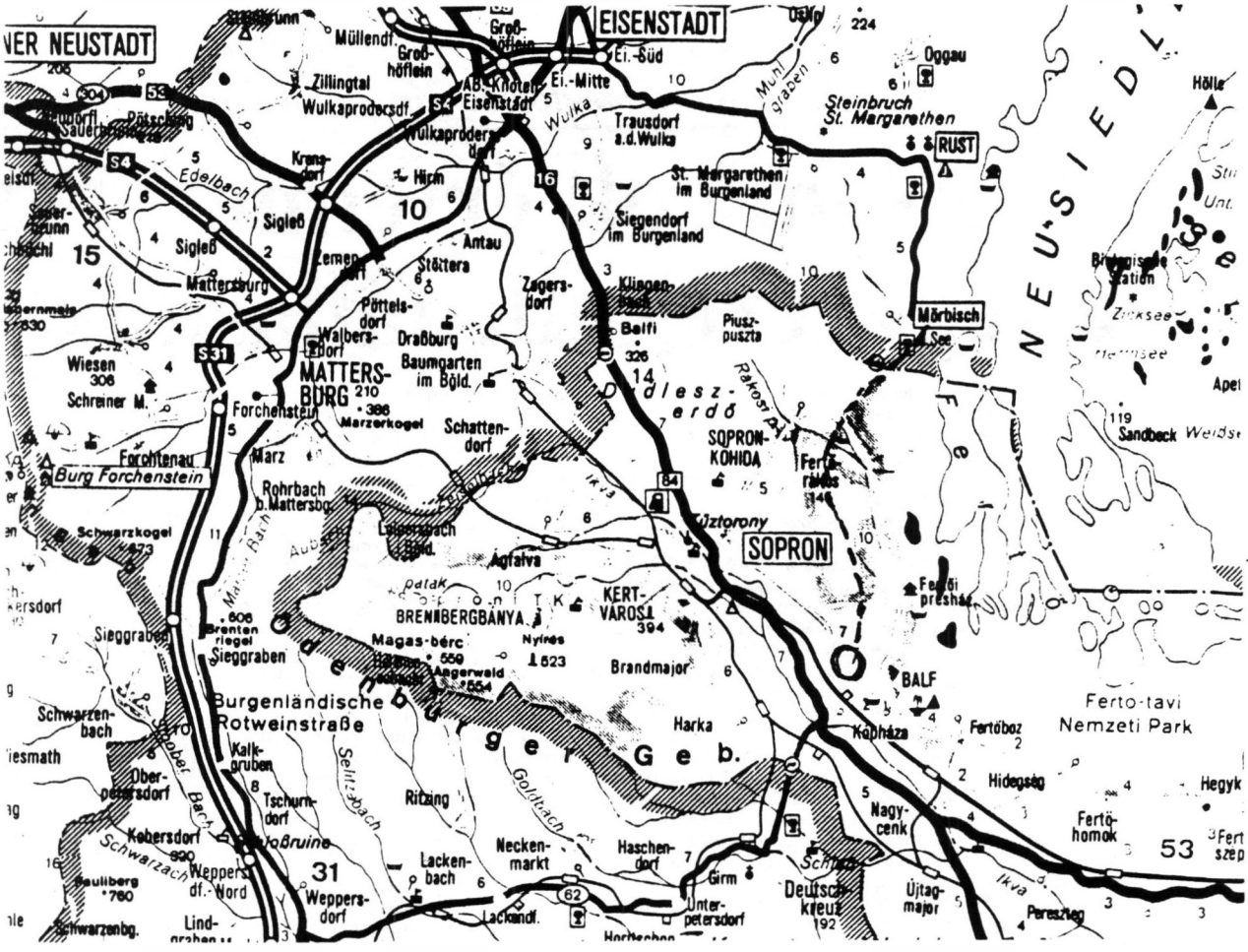

Így látta a BBC helyszíni tudósítója, Mikes György

Soproni pillanatképek 1956 forrongó októberéről

... az osztrák hadsereg a határövezetbe érkezett, hogy megakadályozza az ÁVH-sok átszivárgását, akik fegyveres bandákba szerveződve menekülnek. Összecsapásokra is sor került, a forradalomhoz hű határőrök megakadályozták az ÁVH-sok áttörését. Egy soproni orvos az orosz szándékokkal kapcsolatos bizonytalanságról beszél.

– *Gábos doktor, mi a véleménye a jelenlegi helyzetről?*

– Kiszámíthatatlan. Nem tudni, hogy az oroszok hajlandók-e elhagyni az országot.

Sopron a diákok kezén van. A közigazgatás jól működik. Érezni a levegőben a boldogságot.

– *Kit irányítja most a várost?*

(Ismeretlen diáklány válaszai.)

– A Forradalmi Tanács. Ezt sok más bizottság választotta meg. Ilyen bizottságokat a város összes munkahelyén választottak, a gyárakban és az egyetemen is.

– Mit várnak a jövőtől?

– Reméljük, hogy hazánk teljesen szabad lesz. Hogy dolgozhatunk, szabadon érintkezhetünk a Nyugattal. Kapunk újságokat, tudományos kapcsolatokat létesíthetünk. Diákjaink meglátogathatják a nyugati egyetemeket, tudományos köröket. Barátságot köthetünk a nyugati emberekkel.

A diákszövetség vezetője is nyilatkozott:

– *Bujdosó Alpárnak hívnak.*

– *Ön a Forradalmi Tanács vezetője?*

– Igen.

– *Hány éves?*

– Huszonkettő.

– *Hogyan lettek a város vezetőivé?*

– Letartóztattuk a kommunista párttitkárokat, és elvettük a fegyvereiket. Becsuktuk őket a börtönbe. Rendes tárgyalások lesznek a párt vezetői fölött. Nem lesznek atrocitások, pogromok...

A BBC stábja a Várkerületen. A válaszadó ismét az ismeretlen diáklány, vagy fiatal tanárnő?

– *Hol állunk most?*

– Ez a lerombolt szovjet emlékmű.

– *Ki és mikor rombolta le?*

– A munkások és a diákok őt nappal ezelőtt, amikor megérkeztek az első hírek Budapestről, a forradalomról...

Sokan azt mondták, hogy a Vörös Hadsereg új offenzivára készül... Bármi is történik, a felkelés egy egész nemzet megmozdulása a totalitárius diktatúra ellen, ami máris megváltoztatta Európa arculatát. Az orosz birodalom és Európa soha többé nem lesz a régi.

Így közvetített a BBC 37 évvel ezelőtt Sopronból és Ausztriából 1956 forró őszén, a magyar forradalom napjaiban.

A Magyar Televízió adása alapján közölte:

ifj. Sarkady Sándor

„Itthon halál, börtön, megtorlás várt volna ránk..."

Nem volt értelme a fegyveres ellenállásnak

Megkülönböztetett figyelemmel fogadták a soproni egyetemen *Sziklai Oszkárt*, a kanadai Brit Columbia Egyetem genetikai professzorát, aki e héten előadásokat tartott a hallgatók részére. Régi ismerősként köszöntötték, hiszen Sziklai úr az ötvenes években előbb hallgatója, majd adjunktusa volt az egyetemnek, később pedig, amikor már beutazási engedélyt kapott, díszdoktori címmel tüntették ki.

1956. november 4-én kényszerült hazája elhagyására az egyetem négyszáz diákjával és tanáraival együtt. Itthon halál, börtön, kínzás, megtorlás várt volna rájuk. Az akkor 32 éves Sziklai adjunktus ellen a következő vádakat emelték: fegyveres felkelés megszervezésében való részvétel, az egész egyetemi közösség nyugatra szöktetése, tiltott határátlépés. A kádári megtorlás időszakában az ilyesmiért halálbüntetés vagy életfogytiglani börtönbüntetés járt.

– *Professzor úr, hogyan emlékezik vissza a forradalom ízző napjaira?*

– Az egyetemi ifjúság elsőként lobbantotta lángra a forradalmat és indult harcba a kommunista önkényuralom megdöntéséért, a szabadságért. Mi fiatalabb tanárok, köztük jómagam is átálltunk a diákokhoz. Valamennyien szükségét éreztük ennek, mert hittük, hogy a régi rendnek fel kell bomlania. Lelkesen vettünk részt a megmozdulásokban. Sopronban a katonaság is átállt a felkelőkhöz, és fegyvert adott a kezünkbe. Ma is hisszük, hogy győzött volna a forradalom, ha nem verik le az oroszok.

– *Mi volt akkor az ön feladata?*

– A forradalmi tanács tagjaként a határőrséggel tartottam a kapcsolatot és részt vettem a forradalom hírére hazaérkezett emigránsok „szelektálásában". Sokan ugyanis véres megtorlásokra akarták felhasználni a forradalmat. Őszintén megmondták, hogy csak azért jöttek vissza, hogy kitapossák az ávósok és a párttitkárok belét. Mondtuk nekik, hogy ez a mi forradalmunk, s nem a vérfürdő a célunk. Beállhatnak sorainkba, ha felhagynak a megtorlással. A legtöbben ezt tették. Természetesen a győzelem után kivizsgáltuk volna sérelmeiket és felelősségre vontuk volna a bűnösöket.

– *Kinek köszönhető, hogy Sopronban nem került sor véres harcokra?*

– A felkelés vezetői és résztvevői nem látták értelmét, hogy felvegyék a harcot a szovjet túlerővel szemben. A szovjet tankok szeretett városunkat, Sopront is szétlőtték volna. Féltettük a fiatal életeket, így Kópházánál puskalövés nélkül letettük a fegyvert és november 4-én Ausztriába menekültünk sok ezer társunkkal együtt. Feleségemet és három gyermekemet egy svájci teherautó vitte ki november 3-án.

– *Milyen sors várt a soproni egyetem négyszáz felkelőjére?*

– Ausztria 1955-ben nyerte el semlegességét, s kényelmetlen volt számára csoportunk befogadása. Szerencsére az USA és Kanada felfigyelt ránk. Nem sokáig voltunk lágerben. Kanada hívott bennünket azzal, hogy együtt maradhatunk és folytathatjuk tanulmányainkat.

Környei Tibor

6 KISALFÖLD

SOPRONVÁRMEGYE

1993. november 20., szombat

A professzor „vallomása"

ÁVO-s dokumentumok az egyetem alagsorában

Vallomasommal – úgy vélem – nemcsak egy közel négy évtizede magammal cipelt szorongást, felelmet szüntetek meg, hanem egy erdészközösségnek is szolgálatot teszek, és talán példát mutatok a jótékony feledésre, megbocsátásra, sőt a bosszúállás eltemetésére is.

Megszólalásomkor abból indulok ki, hogy a félelem kártékonyabb lehet, mint maga a veszély. Ezért most már eldobom a hosszú évek óta kéznél lévő készenléti táskámat – benne egy neszesszeres dobozzal, törülközővel, pizsamával – két okból: először, mert nemrég újra visszafordultam a nagy „mezsgyéről": másodszor, mert a napokban olyan mendemonda jutott a fülembe, ami szólásra késztet. Nem akarom a soproni ötvenhatos események egy helyileg fontos epizódját az örök vadászmezőkre magammal vinni.

Az Erdészeti és Faipari Egyetemen azt mondta nekem a minap egy munkatársam, hogy a közel 70 oktató és több száz hallgató ÁVO-tól elhozott káderanyaga a kémiai (C) épület alagsorában van „elásva". Nos, ebből csak annyi igaz, hogy ott tüzeltem el az iratokat 1956. november 20-án reggel egy vaskályhában, és szórtam a hamut a szemétbe. Az előző nap délutánján ugyanis borítékot találtam a hivatali asztalomon ismeretlen írású címzéssel, s benne egy kiment jó barát ismerős betűkkel írt kérésével: a tanszék alagsori kis raktárának belső fülkéjében, a legalsó polcon lévő, balról a második papírdobozt tele iratokkal adjam át a küldőnek, de ne olvassam el azokat! Ezek után ki ne nézett volna bele ezekbe az irásokba? Pillanatokra megdermedtem. Mivel a levélhozó személyesen nem jelentkezett, vajon mit csináljak? Adjam át a dobozt az akkori megbízott igazgatónak, vagy a káderesnek, a párttitkárnak; szerezzek jó pontot, vagy vállaljam a süllyesztőben való eltüntetésemet? Senki sem hitte volna, hogy én nem ismerem a több kiló szennyirat tartalmát, vagy nem vettem részt annak megszerzésében. Rögtön döntöttem. Betettem a „thrillert" a táskámba és hazavittem. Aznap éjszakáján végigolvastam a többkilós anyagot. Különösen a vastagabb iratkötegek vontak magukra figyelmemet, amelyben sok tanúvallomás bizonygatta egy-két munkatársam nyílas múltját, és természetesen a magamról szóló förmedvények szorították leginkább össze gyomromat, torkomat. Ennyi szennyet összehordani egy évtized alatt (egyébként „elismerésre méltó" energiával) nem volt kis dolog... Mondhatom az emberi jóságba vetett hitem csak hosszú évek múltán billent helyre. Ott volt az ÁVO 1956. szeptemberi munkaprogramja is, többek közt ilyen parancsokkal: a fedőnévvel jelölt oktatói besúgó a hét mely napjának, mely percében találkozzék az ÁVO illetékesével a Deák téri időjelzőnél, a hallgatói „káderes" pedig a Princ-pihenőnél.

Az izzasztó éjszaka után, reggel hat óra előtt indultam be a főiskolára a „bombával" a hónom alatt. Ott a kémiai épület alagsori laboratóriumának folyosói ajtóit belülről magamra zártam, és a vaskályhában elkezdtem az égetést. Nem figyeltem azonban arra, hogy a szomszéd laborba vezető ajtó ugyan be van zárva, de kulcs nincs a zárban. Nyolc óra után kulcs csikordult, és kinyílt a közajtó! A talajtani tanszék – azóta elhunyt – adjunktusa lepett meg, és rögtön kézbe vett néhány iratlapot. Nem kellett sok magyarázat, egyetértve eskűdtünk meg, hogy titkunkról senkinek sem szólunk. A tömören összehajtott iratok elégetése három órát vett igénybe.

Az én részemről eleddig csak feleségem tudott a dologról. Remélem a barátom is sírba vitte a letűnt rendszer e becstelen módszerét bizonyító élményt.

Ma már tudom, hogy a kiment kedves munkatársam a határ ausztriai oldaláról egy osztrák határőrt kért meg az iratok kivitelére, helyesebben azt mondta neki, hogy a kinti oktatáshoz szükséges jegyzeteket vigye át a határon. A határőr magyarul tudó soproni családtagjaival elolvastatta a levelet és tanácsukra kerülte a velem való találkozást. A megbízójának odakint azt mondta, hogy semmi küldeményt nem kapott.

A következő napokban a városi pártbizottság káderese egy ismeretlen ÁVO-s tiszt társaságában alaposan átkutatta az erdőtelepítési tanszék minden helyiségét. Tehát a soproni rokonság értesítette az illetékeseket az üzenetről.

Az érintettek azóta mind nyugdíjasok, illetve örökre eltávoztak körünkből. Néhányan közülük feltűnően keresték az alkalmat, hogy mint volt feletteseim ártsanak nekem. Vagyis megvoltak az információik! Több mint négy évtizedes oktatói pályámat mégis szerencsésen leéltem, jóllehet nem a napos oldalra születtem.

Dr. Tompa Károly
ny. egyetemi tanár

AZ ÉN TELEVÍZIÓM

Ünnepi egyetértés

Ha egy egész napos televíziós emlékezés után nem csak ők, a 37 esztendeje a barikádról porba hullottak jutnak az eszembe, hanem mi, az itt maradottak és az időközben ideszületettek is — akkor elmondhatjuk, hogy most valóban valami fontos dolgot teljesített a magyar televízió. Ha egy ilyen műsorfolyamban egymás után nyilatkozik dicső '56-os múltú köztársasági elnökünk, Fónay Jenő, Mécs Imre, Mikó József, az Amerikában élő operatőr és a tiszakécskei vérengzés „névtelen" életben maradottja — akkor el akarom hinni és el is hiszem, hogy ezt az ünnepet végre nem sajátította ki, nem bagatellizálta el senki. Most azt álmodom, hogy az elkövetkező napokban sehol sem olvasok majd sanda újságcikket és alattomosan kreált politikusi nyilatkozatot. Ezt az ünnepet talán mostantól kezdve örökkön-örökké meghagyják, nekünk... Öklendezve irtózom egy-egy ilyen csodálatos ünnep aktuálpolitikai árnyaitól. Most kivételesen mégis felemel és végletekig megnyugtat az a néhány politikusi mondat, amit az elmúlt hetekben hallottam. Arra gondolok, amikor egy középkorú ellenzéki pártvezető (már élt '56-ban) azt mondta: Ez a kormány, bár sok hibát követett el, de ha az előző rezsim térne vissza, akkor még lenne 36 évük... És arra, amikor egy ifjabb (nem élt '56-ban, de sokat tett azért, hogy ne feledjük ezt a tragikusan magasztos 12 napot) ki merte mondani: Mindegy, hogy liberális vagy konzervatív lesz a következő hatalom, csak egy ne legyen...

Nem folytatom. Ennyit sem akartam erről mondani. Csak azért voltam kénytelen leírni ezeket, hogy elmondhassam, szeretem ezeket az embereket! Ha ők is értik, mi is értjük, tán nem lehet baj. Ha legalább ezeknek a dolgoknak a kapcsán kézfogásban forrnak össze a kezek, akkor nekem is mindegy...

És így aztán megtanulhattuk mindannyian, akiknek még érdemes megtanulniuk, hogy „hol zsarnokság van, ott zsarnokság van", de ahol nincs, ott valóban nincs. És a golyó tépte lyukas zászlón átnézve, látva mai és az elkövetkező történéseinket, megérthetjük majd a másik költőóriás, Pilinszky János csodálatos sorait: „Mert megölhették hitvány zsoldosok,/és megszűnhetett dobogni szíve—/harmadnapra legyőzte a halált./Et resurrexit tertia die.

1993. október 23-án, úgy tűnt, együtt tartottuk a zászlót. Legyen ez így az idők végeztéig. Ámen.

Hálás köszönetünk Mindazoknak,
akik a Múzeum létrejöttét támogatták.

Külön köszönet a Földművelődésügyi Minisztérium
(korábban Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium)
és az Országos Műemléki Hivatal
(korábban Országos Műemléki Felügyelőség)
munkatársainak.

Tisztelettel meghívjuk

az Erdészeti és Faipari Egyetem Múzeumának
megnyitására

1993. november 13-án (szombaton) 11 órára.

Megnyitó beszédet mond:

Dr. Biszterszky Elemér
államtitkár

Helye:
Sopron, Templom u. 4.

Megnyílt az erdészeti múzeum

Az elsőt 1884-ben avatták fel

Szombaton ünnepélyes keretek között került sor a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Múzeumának megnyitására. A Templom utca 4. szám alatt található impozáns épület első emeletén először *dr. Winkler András* rektor köszöntötte a megjelenteket, majd átadta a szót *dr. Biszterszky Elemér* államtitkárnak, aki beszédében méltatta azt a hatalmas szervező- és gyűjtőmunkát, amelynek eredményeként a múzeum létrejöhetett.

– Az erdőjáró emberek körében úgy tartja a mondás, téli időben mindig vigyázzanak, hogy lábuk nyomát be ne fújja a hó. Ahhoz, hogy előre tudjunk lépni, hogy haladni birjunk, ismernünk kell az elődeink által már bejárt utat, és óvnunk kell az ösök nyomait – mondotta megnyitóbeszédében dr. Biszterszky Elemér államtitkár, majd így folytatta:

– Az erdőőrök és az erdészek késő utódai elérték, hogy most megnyilhasson az Erdészeti és Faipari Múzeum. Sopronnak régi, féltve őrzött hagyományai vannak, s hiszem, sőt tudom, hogy a befogadó

gazda gondosságával fogja őrizni ezt az új intézményt.

Magyarországon az első erdészeti múzeumot Pió Kornél javaslatára 1884-ben hozták létre, de ezt anyagiak hiányában sajnos hamarosan, 1892-ben már meg is szüntették. Sopronban 1931-ben sikerült egy ilyen múzeumot felállítani, a II. világháború azonban felbeszakította fejlődését és gyarapodását. 1954-ben újabb egyetemi múzeumot nyitottak. 1983 lett az újraélédés dátuma, amikor az önálló erdészeti felsőoktatás 125. évfordulója új lehetőségeket teremtett egy – soproni – Erdészeti és Faipari Múzeum létrehozására.

– A hagyományok tisztelete és megőrzése folyamatosan része volt a soproni egyetem életének, de része ma is. Mi sem példázza ezt jobban, minthogy itt állhatunk a „feltámadt" múzeum megnyitóján, ahol a jövőben – reményeink és kívánalmaink szerint – ezrek és ezrek ismerhetik és szerethetik meg a látottak alapján az erdőt és az erdészetet – hangsúlyozta zárszavában dr. Biszterszky Elemér, végül hozzátette:

– Ennek a múzeumnak a történetében jelen van az elmúlt két évszázad történelme, benne van az élni akarás. Mindnyájan tanulhatunk a soproni példából.

Emlékezzünk! 1957 január.

A montreáli föiskolások: a McGill University, a Sir George Williams College és az Université de Montréal ifjusága szeretettel köszönti a Soproni Erdömérnöki Föiskola tanári karát és tanuló ifjuságát Kanadában.

Kedves Barátaink,

Evvel a kis könyvvel egy-két mulatságos órát kivánunk szerezni Nektek hosszu utatokon Vancouver felé. A könyvet Angliáról irta egy magyar szerzö, s bár Kanada nem Anglia, a könyv éles megfigyelései, mulatságos megállapitásai mégis érdeklödésre tarthatnak számot, mert a tartomány, ahova mentek, British Columbia, tipikusan angol karakterü.

"A karikatura néha több mint a képmás", mondja a szerzö, s azt hisszük, talán vaskos kötetekböl sem lehetne annyit tanulni az angolokról mint ebböl a nagy emberismerettel megirt "karikaturából".

ISTEN SEGITSE MEG MAGYARORSZÁGOT S ADJON MINDNYÁJATOKNAK SOK SZERENCSÉT ÉS BOLDOGSÁGOT !

MIKES GYÖRGY

Anglia papucsban

(HOW TO BE AN ALIEN)

NICOLAS BENTLEY RAJZAIVAL

Könyvtáramban féltve őrzöm ezt a könyvet, ami immár történelmi dokumentummá lett. Milyoda fél volt, épp mint az idei (Montreálban) és öreg fejjel és majd félszázad multán még mindig jól emlékezem az állomáson félpucérra öltözött cheer-leader egyetemi lányok táncolására – hát akkor kellett is egy jó adag "cheer-up" didergő, aggódó csoportunknak. – Cinke –

SOPRONI "PICNIC"

Imára kelt föl a nap szeptember 12-én, hiszen ez a nap (a hónap második vasárnapja) a SOPRON - i Pick-nick napja. A müútról letérve, csendesen haladtunk a kis kanyargós úton célunk felé, Szász Pista és Julika barátaink tanyájára. A hatalmas cédrus (Thuja plicata) és juharfák árnyékában, egy szép fehér ház, melynek délre fekvö hátsó kertje, már oly sokszor volt öröm tanyánk az elmult években. Pista és Julika vendégszeretete mindig nyitva áll elöttünk.

A kerti bográcson fött már a paszuly leves, finom falatokkal telve és a ház nyitott ablakán át kihallatszott a ház gazdáinak vendégeket üdvözlö szavai. Ezen a szép napon 58-an jelentünk meg és köztünk volt Witt Lajos Professor úr kedves nejével, Menci nénivel és Adamovich László Professor úr kedves nejével, Ilikével.

A kosarakból hamarosan elö kerültek a gyulai kolbászok, a magyar borok, almás lepény és egyéb, és a jóbarátok körében jobban izlett a falatozás. Hajunk ugyan már deres, de szívünkben még él a soproni diákszeretet, s hogy fejünk fölött már eljárt az idö, ezt az mutatta, hogy im már harmadik generáció is jelen volt.

Köszönjük Neked Istenünk, hogy megengedted élni ezt a napot és kérünk adjál eröt a házigazdának és nekünk is, hogy a jövö év szeptemberében ismét ott lehessünk a tizedik Szászéknál tartott soproni picnic-en.

Szívböl köszönjük, Pista és Julika a vendégszeretetet és jóságotokért ÁLDJON MEG AZ ISTEN.

Néhány kép a Soproni Pic-nic-ről.

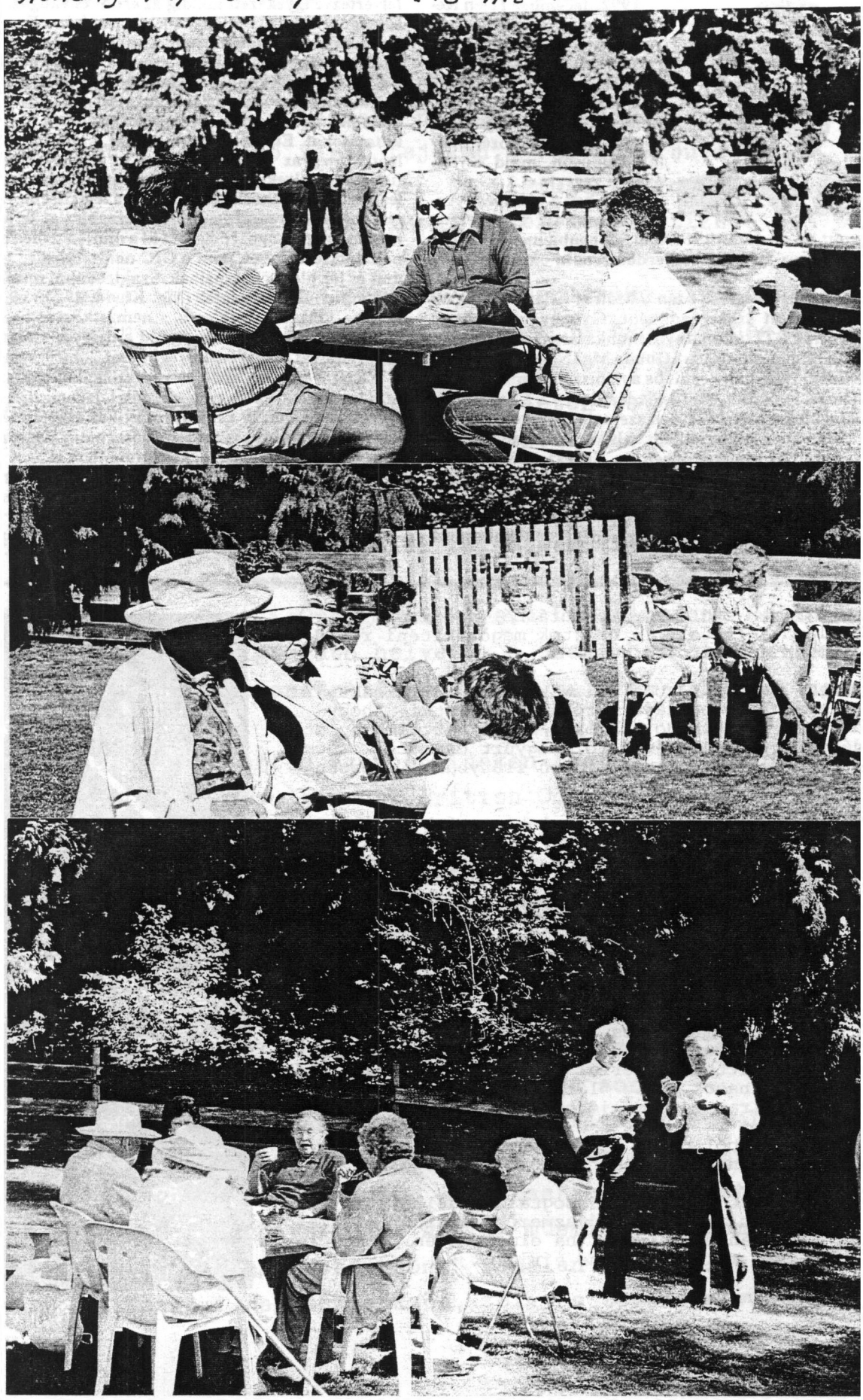

Dr. Mátrai Gábor emlékezetére

1992. december 17-én Kerepestarcsán (Szilasligeten) váratlanul elhunyt dr. Mátrai (Izrael) Gábor okl. erdőmérnök.

Ludason született 1933. június 22-én. Édesapja jegyző volt. Elemi és középiskoláit Ludason, majd Gyöngyösön végezte el.

1951-ben a budapesti Agrártudományi Egyetemre iratkozott be, ahonnan 1953-ban Sopronba ment az erdőmérnöki karra, itt 1957-ben erdőmérnöki oklevelet szerzett.

Az egyetem elvégzése után a Mátrai Állami Erdőgazdasághoz került szakelőadóként, Gyöngyössolymosra. 1962-ben az ERTI tudományos munkatársa lett, ahonnan 1967-ben Budapestre jött az Óbuda MgTSz-hez parképítő mérnöknek. 1968-ban került be a minisztérium Vadászati és Halászati Főosztályára főelőadónak.

Doktori fokozatát 1974-ben szerezte a soproni egyetemen. 1983-ban a minisztérium belső átszervezésekor került változatlan munkakörben az Erdészeti és Faipari Hivatalba, ahol a későbbi átszervezések után is mindig a vadászat és vadgazdálkodás érdekében dolgozott.

Élete során tudományos felkészültséggel, de a gyakorlatból merített erdő- és vadgazdálkodási tapasztalataival felvértezve igyekezett mindig az erdő- és vadgazdálkodás egységének, összhangjának megteremtésére. Ezen a téren lévő ismereteit minisztériumi munkája során széleskörűen hasznosította. Jelentős szerepe volt a vadgazdálkodási üzemtervek koncepciójának és gyakorlati bevezetésének kidolgozásában. Korábbi kutatási gyakorlatából adódóan sikeresen és eredményesen irányította a vadbiológiai kutatásokat. Ennek eredményeként, szerkesztésében jelentek meg az 1970-es években az úgynevezett „barna füzetek", melyek máig is példamutatóan ismertették, széles körben a gyakorlat számára is, a legfrissebb vadbiológiai kutatási eredményeket. A trófeabírálat terén, tudományos alapossággal dolgozta ki a muflon trófea bírálatának korszerűsítését, amit a CIC nemzetközileg is elfogadott és jelenleg is használnak. Szakirodalmi munkássága, „A muflon és vadászata" (Mg. Kiadó, 1980.) című szakkönyve, szakcikkeinek sora, a nemzetközi és hazai szakmai kiállítások szervezése, mind a magyar vadgazdálkodás, vadászat hírnevének öregbítését, jóhírét szolgálta.

Életét a magyar erdő és vad szolgálatának szentelte. Minden cselekedetét ez a szolgálat jellemezte. A rendszerváltozás során kemény politikai elkötelezettséggel képviselte a szakma érdekeit, elsősorban a Kisgazdapártban, de az MDF szakértői kollégiumában is.

Akik ismerték és szerették, nem felejtik bajtársias, segítőkész, csendes, de olykor kemény, szívós harcos egyéniségét, mely mindig igaz ügyet szolgált.

Barátossy Gábor

POST SCRIPTUM: Ilyen zsúfolt pályafutásból pár vidám és tanulságos pillanatfelvételt is óhajtok megörökíteni rövid közös soproni diák korunkból.

Lehellel csemete ültetés közben valamikor '56 áprilisában - igen !? - firmáink jó példáját próbáltuk követni. Ahogy aztán a rend végén lustálkodó "bambis" korsó tartalma apadt, a brigád kedélye úgy dagadt és a földbegyürt csemeték csúcsai egyre inkább eltértek a zenittől minden irányban - egészen a nadírig.

Mikor úgy vettük, hogy ennyi elég a balekugratásból, illedelmesen (!) megkérdeztük Gabitól, hogy milyen sors vár azon tótágast álló kis fákra és nem lenne-e jobb mindegyiknek a csúcsát az ég felé pontosabban becélozni ? Hunyorgó arccal - akik ismerték, biztos emlékeznek erre az arc kifejezésére; mintha "méhecske" (mindig így becézte a szorgos rovart) csípte volna meg a szemét és mintha valaki kantárral húzta volna szét a száját - ily bölcs szavakkal nyugtatott meg minket: "mit gondoltok balekok, mire való az a pozitív geotropizmus ?"

Na meg a poros talpú bálnavadászok phantom nívójú Délibáb hajója, amelynek fedélzetén míg Vizes ("Maris") sürgette a legénységet "vasmacskákat nyávogtatni", Gabi sárga esőkabátjának feltürt süsüje alól meghitten kukkerral fürkészett zsákmány után a horizonon, mi hajós inasok pedig "lábatlankodtunk". Tanulság: Ne fesd a hajót a falra, mert megjelenik és elvisz ! Valóban !

A geotropizmus jóvoltából pedig a mátrafüredi temetőben is szabályszerűen meredeznek a sírhantja körül suttogó fák.

"Halló miszterek!" (ezt is Vizes harsogta a fedélzeten), kívánjunk sok Jó Szerencsét a Boldog Vadászmezők közülünk származott birtokosainak! És nótánkhoz híven: (ha elmennék én is közületek) fiúk (meg lányok is?) mulassatok; ne sírjatok !

"Mr" Csumy, az árván maradt balek.

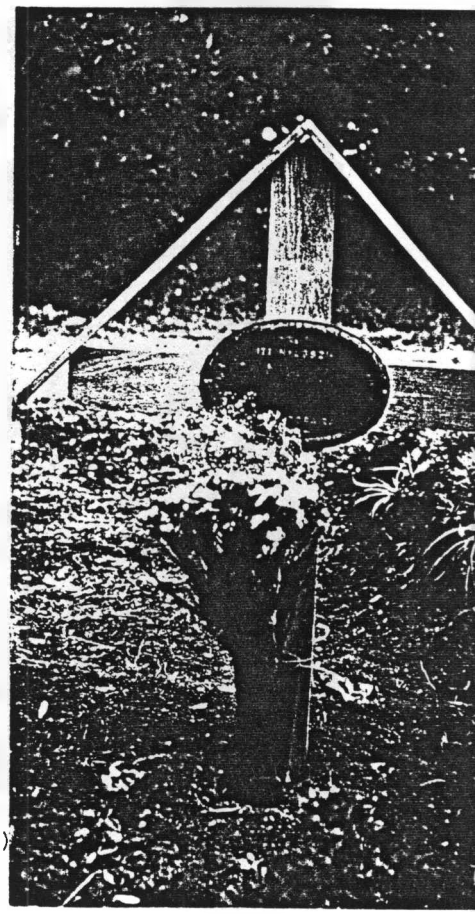

ÉVFOLYAM TALÁLKOZÓ 37 ÉV UTÁN SOPRONBAN.

Kis csoport férfi, nő, néhány fiatal toporgott izgatottan a Mikovényi ut és Alsólőver ut sarkán.
1993 augusztus 12-t jelezte a naptár, ragyogó reggeli napsütés csillogott a deresedő férfi fejeken. Vártuk a buszt.
Jött is, a főiskola felől és hozta régmult soproni diákéveink kedves társait akikkkel mi bizony közel négy évtizede nem találkoztunk.
A busz megállt és én ugy éreztem a kalendárium visszafelé pergett és boldogan öleltük, üdvözöltük egymást, a hajdani negyedévesek és életünk jobbik felei. Háromnapos, régvárt sokáig majdnem elképzelhetetlen baráti együttlét kezdetén voltunk.
Néhányan a további két napon csatlakoztak a társasághoz.
Első napon 39-en voltunk, a harmadik napra 60-an jöttünk össze. 24-en magyarországról és hollandiából, 9-en kanadából, 4-en USA-ból voltunk végzettek a többiek feleségek, férjek, gyerekek.
Az első nap szép élménye szakmai- országjáró tura volt Vasmegye, különösképen a festői Őrség vidékére. Utikalauzunk Czimber Béla szombathelyi vezérigazgató helyetes a szakember biztos lendületével magyarázott, demonstrált erdészeti mult és jelenről no meg jövő tervekről.
Jómagam soha nem jártam ezen a vidéken fiatal koromban. Életem nagyobbik felét a Ny. kanadai British Columbia tengerparti fenyővidékén töltöttem, somogyi születésü lévén régi ismerősökként láttam viszont a gyertyános tölgyeseket, szép bükkösöket. Béla különben a nivós szakmai tájékoztatással együtt a vidék történelmi jellegzetességeit - római időktől napjainkig - is igen jól ismeri és mi igen élveztük mondanivalóját.
Déltájban Őriszentpéter közelében a festői Pityerszer népi müemlékegyütes területén álltunk meg és az Őrség ízeit élveztük jóétvággyal a lakodalomnak is beillő kitünő ebéd során.
Ebéd után emelkedett hangulatban jártuk végig a müemlék házak szép környékét és fényképek is készültek a jeles alkalomról.
Aztán Bölecz Béla szülőfaluján - Farkasfán - keresztül Szentgotthárdra gurultunk gyönyörködni a szép müemlék templomban majd a hajdani szégyenletes "vasfüggöny" vonalán késő délutánra Kőszegre értünk. A Kőszegi Hegység bükkös, tölgyes területe volt szakmai

gyarapodásunk szinhelye majd a hires vár és környéke volt mozgalmas élvezetes napunk utólsó állomása.
Szállásunk sopronban a "PANORÁMA" nevü kis szállodában volt. Ablakunkból a városra lehetett látni, a reggeli harangszó soproni diákéveink viszhangjának tünt, messziről jött nagyon szépen hangzott.
Sopron kedves látnivalói, tiszta lőveri levegője simogatott bennünket hazalátogató fiait, lányait azaz hogy egy csomó immár unokákkal büszkélkedő nagyapát meg fiatal nagymamát.
Sopron hegyvidéki erdészete volt másnap délelőtti uti programunk tárgya. Az egyetemi busz lassan kapaszkodott a Muck-i uton, nekem egy 37 év előtti esti havas kapaszkodás jutott eszembe, emberekkel lőszerrel zsufolt teherautóval a határ felé 1956 november 4-én.
A várisi rét már nem is rét inkább erdő, a szelidgesztenyefák, fenyők, tölgyek reggeli frissen integettek.
Görbehalom, Hidegvizvölgy gyönyörü erdői és a hajdan megközelithetetlen régi bányavároska Brennbergbánya voltak állomásaink.
Ez utóbbi helyena szépen épitett bányásztemplom alatti sörözőben csillapitottuk szomjunkat.
Délután a Fertő tóra rándultunk ki. Ez a vidék is elérhetetlen volt diákéveink során most pedig óriás lápvidék -magamfajta madarász számára sok titkot rejtő - látványában gyönyörködtünk.
Nagy Jóska jóvoltából nagyszerü vacsora várt bennünket nem is hiába
Itt került sor a távolmaradtaknak szánt üdvözlőlapok megirására amit ketten végeztünk, Reményfyné- Zsigmond Kati irta a hazaiaknak szépen, pedánsan ahogy Tőle megszoktuk. Jómagam a külföldi évfolyamtársaknak Hegyi Bandi asszisztálásával aki töltögetett a pennaforgatónak eleinte minden megcimzett lap után később kissé mértéktartóbb módon.
Hazafelé nótaszóval utaztunk és annyira belejöttünk hogy az egyetemi diákszálló egyik termében folytattuk.
Ugy érzem sok év elmaradt nótázását pótoltuk.
Szombat reggel korán végigjártam a botanikus kertet emlékezve előadásokra-gyakorlatokra loholó, izgulva vizsgákra váró diákéveimre az ismerős utakon.
Délelőtt a Szt.Mihály templom mögötti temetőben örökre elballagott professzoraink sirjainál róttuk le kegyeletünket gondolva messzi földön nyugvó volt tanárainkra, kollégáinkra.

Délután az egyetem aulájában elhelyezett selmeci-soproni és a vancouveri emléktáblákat koszoruztuk meg Dr. Winkler András a soproni egyetem rektora megtisztelő társaságában.
Programunk az egyetem tanácstermében folytatódott.
A rektor ur az Alma Mater jelen és jövő tevékenységéről ill. terveiről tájékoztatott bennünket.
Majd mindenki beszámolt élete-pályálya alakulásáról, a jelen nem lévőkről Illyés Béni, Gratzer Miki és e sorok irója számoltunk be. Jó volt közelebbről hallani egyéni boldogulásról- küzdelemről 40 éve kezdődött ismeretség után.
Megdöbbentő volt megtudni otthon végzett évfolyamtársak-jóbarátok elszenvedte megalázások, gáncsok sorozatát. Sohasem voltak illuzióim a marxista-kommunista kalandorok esetleges humanizmusáról de fiatal életre - szolgálatra készülő erdőmérnökök becstelen "minősitése"= megbélyegzése minden gyalázaton tultett. Elkövetőiknek van mit szégyelni és takargatni.
A mult szomoru árnyékát hamar eloszlatta az ünnepélyes vacsora családias, vidám hangulata. Az Alpesi vendéglő vállasztása ez alkalomra - hajdani, Galagonya közi kamaránk szomszédságában - a főrendezők ügyességét dicsérte.
Az est megható fénypontja Pallay Mária kedves meglepetése volt. Valamennyien messzire kerültek kis emléket kaptunk Tőle szimbolizálva hajdani tisztelt és szeretett professzoraink törődését diákjaik jövője iránt.
Aztán elrepült az este, mint az együtt töltött csodálatos három nap emlék lett. Felejthetetlen emlék.
Nagy örömem volt kedves uj arcokat meglátni és viselőiket otthoni évfolyamtársaim feleségeit, férjeit megismerni.
Köszönjük Béni, N. Laci, N. Jóska, P. Marika a szives gondoskodást, szervező munkát e találkozó nagyszerü létrehozásában.
Drága barátaim Oszi, N.Laci. B.Laci, Kati, Márti, Marika, Ali, Saci, Gyulus, Albert, Imre, M.Jancsi, H.Bandi, N.Pista, Heci és az aranyos feleségek, derék férjek és mind-mind a többiek nagyon boldog vagyok hogy megértem ezt a három szép napot és szeretném megismételni a jövőben.

Üdv az erdésznek !

Takács József
N.Vancouver, B.C. CANADA

Őrségi turán a "negyedévesek", Őriszentpéter - Pityerszer müemlék faluban.

A megjelentek az Alma Mater főépülete előtt Winkler rektorral.

Baraksó János:

VISSZAPILLANTÁS A VILÁG TETEJÉRE

(Tibet 1993)

Kő hátán kő - egy óriási sziklabirodalom állapítottam meg az első napon. De azt is hamar felfedeztük, miért nevezi Tibetet a népies földrajzi meghatározás a "Világ Tetejének", "Roof of the word", amikor letekint az ember a lejtőkre és szédül. Pedig nem voltam soha szédülős az itteni Sziklás Hegység csúcsain. Igen ám de az ottani levegőben már csak 50-60% az oxigéntartalom és ez nagy óvatosságra inti az embert, mert csak egy további csekély emelkedés és már orrvérzést idéz elő. Tehát azt már nem kell bizonyítani, hogy ez a meghatározás megállja a helyét.

A rövid kellemes soproni évfolyami találkozó után, augusztus végén utam (immár negyedszer az elmúlt 13 évben) Kínába vezetett, ahol hosszas tárgyalások és rövid terepvizsgálatok után szeptember 9-én korai órákban a tibeti fennsíkon kötöttünk ki.

Az igazat bevallva én keveset tudtam Tibetről nemcsak társadalmi vagy szociális vonalon, de még földrajzilag is. Minden bizalmam geológus társamba vetettem, aki tolmácsom is volt és már több mint tíz éve Tibetben dolgozik a Kínai Földtani Intézeteknek, így az ottani tájszólások változatait is jól ismerte.

Itt kell megjegyeznem, hogy a kínai kormány egy pár nappal előtte tette közzé, hogy Tibetnek nagy részét, kb. 900 km x 450 km területet Park reservációba teszik. Ez lesz majd a világ második legnagyobb reservációja Grönland után.

A legjellemzőbb vonása a tájnak és az éghajlatnak az azúrkék égbolt (amely csodálatos) és a gyakori erős szél. Ebbe bele fog esni a nagyon jól ismert Tibeti Fennsík (Chang Tang) a térképekről, de annál kevésbé a terepen.

Éppen ezért nagyerejű kutatások indultak meg az ásványi kincsek lehetőségei, majd a park további határvonalainak meghatározását illetően. Mondanom sem kell, a legnagyobb titokzatossággal és óvatossággal történik az egész munkálat.

Mint földtani érdekességét szeretném megjegyezni, ennek a különös földrésznek, amely engem is meglepett ilyen óriási magasságban (16-18 ezer láb), a melegvíz források, azok lehetőségei és az a tény, hogy szenet is lehet találni a "világ tetején". A melegvíz nemcsak hőenergiát szolgáltat, hanem elektromos erőműveket is tud táplálni. De megnyitja a lehetőségét az óriási melegház kertészetnek és zöldségek termelésének is.

Maga az időjárás majdnem kiszámíthatatlan az egész Tibetben, sokszor perceken belül esik a hó, vagy a jég, és néhány perc múlva már süt a nap. Gyakori a szeles idő, különösen a hegyek lábánál ez nagyon megneheziti a légi közlekedést.

Néprajzi és társadalmi szemszögből tekintve az egész Tibet igen gyéren lakott, pontos népszámlálás nincs, de talán nem is lehet, mert az állandó vándorlás ezt nagyon megneheziti. Kb. 1.8 millió lakosa van és ehhez hozzá kell adni a kb. fél millió megszálló kínai katonaságot, amelynek a hivatalos száma úgyszintén ismeretlen.

A tibeti lakosság nekünk végtelen szegénynek tűnt és két csoportra lehetett tagolni. A vándorló évezredeket magába rejtő nomád pásztorok és a letelepedett sárházakban élő földműves. A pásztorok a magasabb hegyoldalaktól kezdve a fennsíkokat uralják, míg a földművesek a völgyeket teraszos mezőgazdasággá próbálják átalakítani, ahol rövid forgású mezőgazdasági termékeket állítanak elő és ebből is árpa a legjobban ismert. A kínai behatásra némi új kísérletezés is folyik ezen a téren.

A táplálkozást, főképpen a híres tibeti YAK szolgáltatja, különösen a pásztoroknál, mivel ellátja a lakosságot hússal, tejjel, vajjal, ruhával és gyapjúval, sőt tűzelővel is.

Naponta nagyon gyakran isszák a híres tibeti teát, amiben vaj és só van elkeverve (nekünk borzasztó íze volt). Azonkívül néha pörkölt árpát is kevernek bele, amely durván van megőrölve. A földművesek főképpen árpával táplálkoznak, amelyet különféleképpen főznek meg. Például kis lepényeknek kiszárítják a már megfőtt kását.

Az emberek igen együgyűnek és szégyenlőseknek tűnnek az első találkozásra, de ha megismerjük őket, igen mélyérzelmű a céljaik és az élefilozófiájuk. A legtöbbjük végtelen mély vallásosságban él a budhista hitben, amely szinte minden tevékenységükben megmutatkozik és szinte

babonás ösztönökké fejlődött ki bennük.

Itt kell megemlítenem, hogy a megszállás előtt 2400 monostorjuk volt, amelyből az 1989-es feloldozások után és a "Kínai Kulturális Forradalom" borzalmas kihatása következményei után, amikor 1980-ban újra kinyitottak a monostorok, csak 800-at voltak képesek helyreállítani és ma is csak maximum 500 láma lehet egy monostorban.

Itt jut eszembe egyik ünnepi kirándulásunkon, amikor Kőrösi Csoma Sándorról megfestett emlékplakettet és az általa szerkesztett tibeti szótár egyik példányát kerestük az egyik nagyobb Monostorban Lhasa mellett. Itt néhány idősebb lámát ismertem meg, akik mélyebb betekintést nyújtottak nemcsak a Budhista vallás berkeibe, hanem az egész társadalmi és politikai életükbe is.

Nagyon érdekes volt számomra, hogy a napi és rendkívűli történelmüket nemcsak megírják és a legprimitívebb nyomtatással könyvekbe fűzik, hanem a kiemelkedőbb eseményeket meg is festik és megrajzolják történelmi falakon a Kolostorban. Ami ebből igazán érdekes, hogy a könyveket a hadjáratok alatt általában elégetik, különböző tárgyakat elmozdítanak, de ezek a metszetek szinte mindig megmaradnak az útókor számára.

Sajnos a kolostorba nem sikerült megtalálni amit kerestünk és átirányítottak egy másik nagy Kolostorba a hegyvonulat másik oldalára, amely ugyan még szegényebb életmódot tanúsított lakóiról a lámákról. Mivel csak néhány nappal később jutottunk ide, már felkészülten fogadtak, bár a szótár példányait ők sem találták meg. Az ajtóban egy öreg láma közölte velem, hogy a központi "oltárt" (szentélyt) ma Magyarország felé fordították és amikor odaérkeztünk egy 6 lábas hosszú rézveretes botot a szentélybe nyújtottak és a másik végét a homlokomra tették. Így közelről szembe néztem a szentéllyel és ők pedig kb. 15 percig letérdelve imákat mondtak nagy gyakorlattal és nagy gyorsasággal, mialatt a yakvajba ültetett gyertyák (többszáz) égtek körülöttünk. Ezekben a pillanatokban úgy éreztem, hogy én is mélyen meditálok.

Egy másik magyaros történetről is szeretnék pár szóval beszámolni.

Amikor Phala-ba érkeztünk a tolmácsom említette, hogy a Földtani Geokémiai Csoportban egy tibeti születésű magyar is dolgozott. Néhány nap múlva a Dra-bye tó feletti útnak nevezett csapásnál táboroztunk az őrpontnál, amikor a katonák egy 50 körüli köpcös, őszülő férfit hoztak hozzánk közel a helikopterhez.Ott a tolmácson keresztül elmondta, hogy ő több mint 100 km-t gyalogolt, hogy egy igazi magyart lásson, mert az ő apja is magyar volt. Ő semmit nem tud a magyarokról és már hetekkel előtte hallotta, hogy egy magyar geologus jár itt Tibetben. Kértem, hogy írja le a címét és nevét és amikor a könyvemet és ceruzát nyújtottam neki, kiderült, hogy nem tud írni, és címe sincs, mert jelenleg a sókaravánnal indul délre a Himaláján keresztül Nepálba. Sajnálatos volt, hogy pontosan az utolsó reggelen történt, amikor már a helikopter berregett és sürgettek a többiek, hogy már is indulnunk kell. Szerettem volna többet tudni erről az emberről.

Már többször elgondolkodtam ezen a sívár és puszta vidéken, ahol az életet csak a kövek között lehet megkeresni, vajon mi is az, ami életerőt ad ezeknek az ott élő primitív embereknek? Hiszen ha nem dolgoznak keményen, nem harcolnak az elemekkel, akkor bizony nincs megmaradásuk, mert ez a környezet nagyon is kegyetlen és kiszámíthatatlan tud lenni.

Arról is értesültem az öreg történet tudóktól, hogy az utolsó forradalmuk 1959-ben volt, nem sokkal az 56-os magyar forradalom után. Sajnálattal vették tudomásul, hogy már nincs is többre szükség, mégis ma úgy láttam, hogy az a végtelen mély vallásosság, a budhizmusba való elmerülésük és erkölcsi erényeik, nagyon is párosul a nemzeti érzésükkel. Ma szinte minden nap magukra veszik nemzeti "gúnyájukat" és amint megtudtam, a legtöbbet az anyaföldért imádkoznak.

Hogy ezt a megfigyelésemet alátámasszam, két rövid anekdotát szeretnék itt elmondani.

Az egyik az volt, amikor a fővárosban vendéglátóim elvittek az "Operába", igen ennek a kietlen szegény országnak van Operaháza. Itt történt, hogy az opera előadás előtt a tibeti zenekar (eredeti tibeti hangszerekkel) egy előjátékot adott, ahol a karmester sokszor félméter magasságba hagyta el a színpad padlóit. Amikor vége volt a zeneszámnak, a hangulat nagyon emelkedettnek tűnt, de ezt még fokozottabbnak láttam, amikor a

karmester néhány mondatot mondott tibeti nyelven. Egy szót sem értettem és bárkit kérdeztem, hogy mit mondott nem akarta senki sem lefordítani. A válasz mindenfelől az volt, hogy nem értették. De már akkor észrevettem, hogy néhány egyenruhás rendőr kiment és amikor a kínai konferanszé hölgy bejött, egy percen belül az összes lámpák elaludtak és teljes sötétség lett az egész épületben és környéken. Utána már hiába vártunk a műsor folytatására, mert csak unszoltak, hogy menjünk aludni, mert nem lesz folytatása. Tényleg úgy is maradt nem lett villany, az egész blokkban még egy óra múlva sem. De azt még ma sem tudtam megfejteni, mit mondott a karmester?

A másik rövid történet az egyik monostori látogatáson történt, amikor a fiatal lámákról néhány polaroid felvételt csináltam. Hirtelen hallottam a kiabálást az egyik szentély felől, hogy cinisz, cinisz (kínai, kínai), de nekem is feltünt, hogy a fiatal lámák is 8-16 évesig futnak és téglát, botot felkapva rohannak a szentély felé. Nem vettem tréfára a dolgot, magam is odasiettem, ahol az olasz és francia kollégák már harcban álltak, hogy megvédjék kínai tolmácsukat. Nehezen tudtuk megállítani őket, én magam is fizikailag védtem a vezetőt, amíg megálltak végre az elszánt támadásban.

Az első volt, hogy magyarázatot kértem, hogy vessünk véget ennek a heves állapotnak és az egyik olasz kolléga elmesélte, hogy ő volt a ludas, mivel fényképet csinált bent a szentélyben, ahol nem lett volna szabad (ki is volt írva). Erre két 16-17 éves suhanc láma a kínai fordítót megtámadta és mindenáron a szemét akarták kivenni, mivel az igazi harc akkor dől el, amikor a másik szemét sikerül megszerezni?! Szerencsére kínai barátunk megúszta kisebb szemsérüléssel. Lassubb tárgyalás és beszédek után végül is békésen feloszlott a társaság. Megvártam, hogy mindenki elvonuljon és a legidősebb jogán intettem magam mögé a fiatal lámákat, akik láttam, hogy mostmár engedelmeskednek, de odahajolva még mindig azt suttogták előremutatva "cinisz, cinisz".

Néhány nap múlva már Chengduba repültem Sichuan kínai tartományba Lhasa-ból a tibeti fővárosból, ahol már "civilizált" hotel várt és majd onnan Guangzhouba (Kanton a régi neve) érkeztünk.

Összefoglalva elmondhatom, hogy ennyire egyetlen egy utam sem vett igénybe, még New Guinea sem, de ugyanakkor ennyi felejthetetlen élményekben sem volt részem az előtt.

Az élményeimet olyan tömören és nyíltan hoztam magammal, mint azt a két gyönyörű törpe (1.5 cm), égszínkék szirmú margarétát, aranysárga tömör bibéivel, amelyet feleségemnek adtam át Hong-Kong-ban, a Tibeti Fennsíkról, amelyben minden olyan tömören benne volt.

Üdv az Erdésznek,
Jó szerencsét a Bányásznak!

BESZÁMOLÓ AZ 1993-AS OKTÓBERI ÖSSZEJÖVETELRÖL

(Jákóy Bandi, jegyzö)

Ez az összejövetel a régi idökben a "SOPRON-VANCOUVER ESTÉLY ÉS BÁL" szokott lenni, de ebben az évben az erönk csak egy kedves vacsorára tellett, a vancouveri magyar katolikus templom termében.

Erre a vacsorára 46-an jöttünk össze. Adamovich Laci bátyánk volt megint kedves elnökünk. Witt Lajos bácsi, Menci néni és Pap Gizi néni is megtisztelték összejövetelünket jelenlétükkel. Vancouver Szigetröl is átjöttek néhányan és Leskó Gyurka tenorja nagyszerüen vezette énekeinket.

Cinke (örökös tiszteletbeli elnökünk) beszámolt arról, hogy Boross György vasdiplomás erdömérnök, a legidösebb soproni erdész 97 éves korában, 1993 augusztusában Budapesten elhalálozott (Lásd Hábel György cikkét). Ezzel a jelenlévö Witt Lajos bácsit (95 éves), aggódó tisztelettel fogadtuk el a legidösebb magyar erdésznek.

A vacsora a kezdeti nehézségek ellenére nagyon jól sikerült. Palkó, az igazi szervezö, mindent megoldott. A Gulyás házaspár és Endrödy Piroska segitségével mindenki jól lakott és jól érezhette magát. Palkovics Jancsi munkáját nem is tudjuk meghálálni, mert egyikünk sem próbálta meg ugyanazt megtenni.

The Hungarians in Vancouver

Because of changing political boundaries in central Europe during the early part of this century there have been difficulties in the census in recording the political origins or language and racial backgrounds of peoples from Austria, Hungary and present-day Yugoslavia. The census of 1921 reported only 25 persons of Hungarian (Magyar) origin in Vancouver and this small number increased slightly to 225 in 1931 and 550 in 1941.

The main group of Hungarians came to British Columbia and Vancouver in 1956 as political refugees fleeing from the Soviet occupation of Hungary. A notable part of this group were the faculty and students in forestry at Sopron University in western Hungary who were integrated into the Faculty of Forestry at the University of British Columbia.

Despite language difficulties, Hungarians did not settle in Vancouver as a group, but dispersed to wherever housing was available. The 4,000 Hungarians in Vancouver city in 1971 were equally divided with 1,000 persons in each of the four sections of the city. Since that time, Hungarians, like other urban residents of all nationalities and ethnic origins, have dispersed to the Vancouver suburbs. As a result, in 1981, there were only 3,000 persons of Hungarian ethnic origin in the city itself and another 5,000 lived in the suburbs, chiefly in Surrey and Burnaby. Sixty percent of Hungarians in metropolitan Vancouver had been born outside of Canada, indicating that the remainder are part of the new generation born in Canada after the refugee migration 30 years ago.

Because of relatively small numbers and their wide areal dispersal, Hungarians have integrated into Vancouver's cultural and commercial life. There are no dominant Hungarian neighbourhoods or commercial strips; few restaurants emphasize Hungarian food, despite its distinctive qualities.

HUNGARIANS IN REGIONS OF VANCOUVER, 1981

Westside	Northeast	Southeast	West End-Fairview
800	775	750	665

IN MUNICIPALITIES OUTSIDE OF VANCOUVER

Surrey	Burnaby	Coquitlam	Richmond
1,100	950	475	460

EGY ERDÉSZ HALÁLA

Drága János bátyám emlékére.

Ifj. Witt Lajos

1952 július 19 (24 éves korában)

Ott állt búsan...lehajtotta galamb ősz fejét,
Mert egy tündöklő angyal hozta Isten üzenetét.
"Én vagyok a Halál-szólt az angyal-
gyere velem, hogy leszámolj Uraddal!"
Búsan, komoran, de mégis büszkén,
Követte az agyalt a Halál mesgyéjén.
Megállt közben s visszanézett az erdőre,
Mig a Halál angyal csak ment előre.
"Gyere mit nézel? Vár Téged az Isten!
a földön számodra elveszett már minden!"
De az ősz erdész összeomlik térdre,
Ráhull síró ajka az angyal kezére.
"Fiam-szól a Halál- nincs már helyed itten!"
"Halál-szól az erdész-hol lakik az Isten?"
"Hol lakik az Isten?" Egy percre nem érti,
A könyázott arcot megdöbbenve nézi.
"Kérdés, melyre választ olyan nehéz adni...
Hol lakik az Isten, miért akarod tudni?"
"Azért"-szól-s áttekint a tájon,
"El akarom vinninéki a virágom."
"Megkeresem, hol van...szeretném megkérni,
Engedje utoljára az erdőmet megnézni.-"
...Szemlátomást nő az erdészlélek szárnya.
Viszi a virágot Isten felé szállva,
S ott térdre hullva teriti azt elébe
És Isten még két órát ad cserébe.

Ilyet az Istentől még senki sem kapott,
Mert a Halál haladékot még soha nem adott.
Ezt egyedől a galambősz erdész kapta
Hogy szívében az erdők dalával térhessen vissza.
Es Ő bevette magát szerelmese ölébe,
a bús, büszke suttogó dalos erdőbe
az erdő valahogy megérezte a Halált
S még féltőbben ölelte magához Atyját.
A madarak is mind neki kedveskedtek,
soha ilyen szépen még nem énekeltek.
Ő meg hallgatta boldogan,
az erdő hangját mámorosan.
Elbúcsúzott mindentől külön,
S már boldogan feküdt a tiszta fűvön.
Egy nagy bús tölgy vetette rá árnyékát
Ő meg már boldogan hívta aHalál angyalát.
Még utoljára megkönnyezte szeretett erdejét,
Mikor az angyal becsukta puhán bánatos szemét.
Csend....elhallgatott a tölgy,
Nem zendül madár füttytől hegy s völgy.
Hisz meghalt kit annyira szerettek
Ki ha köztük járt mindég csak becézték.
Meghalt az erdők ősz atyja...
Az erdő most némán öt siratja.
A tölgy harmatkönnye végig csordul jóságos arcán
S ő mosolyogva fekszik szüz tiszta ravatalán.

Egy csucska fülemüle, ki nem tudott semmit,
Gondtalanul énekelte tovább dalait.
Csend ! -szól a komoly tölgy-
Nem hallod, hogy dalod némaságba vész ?
Nem tudod, hogy meghalt jóságos Atyánk a jó erdész ?-
Csend....mindenütt néma csend...
Az ősz erdész most teszi számadását odafent.-

Ifju Witt Lajos ezt a verset nagybátyjához írta, aki Eszterházy Tamás devecseri birtokán volt igazgató föerdész. Selmecen végzett erdömérnök volt, aki 1921-ben a Trianon után került Devecserbe.

Régi irataimat lapozgatva, ezt a verset találtam - hogy itt melyik diákunk írta - nem tudom - de hogy kikről szól, humoros kedves szeretettel, azt nem nehéz kitalálni azoknak, akik hallgathatták Oszkár előadásait. (felfedezte "Cinke bá" és szeretné tudni ki követte el ezt a ragyogó költeményt)

Napi félórás hálaadásom eredmenyeképpen:

VALLOMÁS

Újra kisiskolás lettem, s a tudás vágya pirította orcám,
Midőn először huzkodtál a táblán kusza vonalakat.
Valóban. Ajkadról ömlött a szó, bölcs, kedves fecsegés,
Mely lassan álomba ringatott, de féltem
Lecsukni fáradt pillám, nehogy szavad veszítsem;
S bágyadt szemem megpihent piros nyakkendődön s a vadkacsán.

Oh, minden hiába; szeretem a magpergetőket,
Bennem ez érzés örök, bár felbecsülni Kapper-módján nem lehet,
Pedig havonta háromszor megrendezném az Angol-Magyar Barátság hetét,
S szégyellem, hogy alig van kétszáz kanadai barátom,
Kiknek elmondhatnám, hogy imádom a csemetekerteket.

Kirúgtál; peches voltam, oh talán átkozott
Homokba vetettem reményem fenyőmagvait s egy sem kelt ki,
Mind, mind elveszett. De a bántó csalódás nem törte meg
Rajongásom s talán egyszer megérted s akkor dalolva
Epítek kertembe bizonyságul egy sziklai-kertet.

Vancouver, 1960. február 19.

(Mottó: Kopár hegyormok sziklai hátán Iskolázott csemete nem terem.)

Magyar jelölt az IME élére

Az oly sokat emlegetett, de a határainkon belül a múltban és a jelenben is gyakran eltékozolt magyar szürkeállomány nemzetközi megbecsülése újabb, igen jelentős állomásához érkezett. Az európai központi bankok vezérigazgatói az Európai Pénzügyi Intézet (Institut Monétaire Européen, IME) élére a magyar származású Alexandre Lamfalussyt jelölték.

MÉCS LÁSZLÓ, BRÜSSZEL

Az IME, amely a tervek szerint 1994. január 1-jétől kezdi meg működését, a majd később megalakítandó Európai Központi Bank előfutáraként kezeli majd a nemzetközi pénzügyi problémákat. *Alexandre Lamfalussy* kinevezésére a javaslat jelenleg az Európai Közösség brüsszeli bizottsága előtt fekszik. Jóváhagyását az október 29-én Brüsszelben sorra kerülő közösségi rendkívüli csúcsértekezletnek kell szentesítenie.

Alexandre Lamfalussy 1929-ben Kapuvárott született. 1956-ban hagyta el Magyarországot, Belgiumban telepedett le. Pénzügyi kérdésekben hamar nemzetközi rangot nyert. 1976-ig a BBL (Bruxelles Banque Lambert) egyik igazgatójaként dolgozott. A jelzett év végén Bázelbe helyezték át a BRI élére, annak az intézménynek, amely a világ központi bankjainak koordináló munkáját látja el.

A magyar származású pénzügyi szakembert a világ legjobbjai között tartják számon. Kinevezése az IME élére — a bankszakmán belül — senkit sem lepett meg.

— Lamfalussy pontosan az az ember, aki a kérdéses igazgatói állásra a legalkalmasabb. Szakmai tudása még a legjobbak közül is kimagasló. Olyan ember, aki a majd eléje kerülő kérdésekben egyetlen országot sem fog előnyben részesíteni úgy, hogy annak a közösség vallja kárját — indokolta a bankosok döntését *Wim Duisenberg*, a Holland Központi Bank vezérigazgatója.

Alex Lámfalussy a soproni Bencés gimnáziumban érettségizett és Lámfalussy Sándor professorunk fia. A negyvenes években került Brüsselbe és bankár szakértőként nyerte el jelenlegi állását.

SOPRONI MIKULÁS EST SVÁJCBAN

Mivel szeretett Alma Materünk Svájcba került deputációja pont 1956 Mikulás napján került ebbe a dimbes-dombos országba, tradicióvá alakult ki, hogy minden év Mikulásán összejövünk ápolt környezetben, jó vacsora mellett emlékezni a régi dicsö idökröl.

1993-ban Hintsch Guszti rendezte az estet Kanton Schaffhausenban a wilchingeni szölöhegyek között. Jelen voltak Kocsis Pista bá, Jacsman Jancsi,Szilágyi Tibor, Czeiner Zsolt, Donáth Gyurka, Kocsis Feri, Stettner Miki (geodéta), Cser István (Németországból) és Mátyás Gábor (balek Sopronból). Persze a hölgyek is megjelentek, szépen ünnepélesen felöltözve emelték az est hangulatát és színvonalát. Igy vidám nótázgatással és a hegy-leve kóstolgatásával gyorsan es kellemesentelt el az est. A Télapónak is tetszett a rendezvényünk, mert megrázta a szakálát és nagy pelyhekben hult a hó. Megállapítottuk, hogy az elmult évben is bölcsebbek és okosabbak lettünk; ezen tény alátámasztásaként mellékelem ezeket a fényképeket.

1. Kocsis Ferenc, erdömérnök
2. Kocsis István, (Feri édesapja)
3. Donáth Gyurka, erdömérnök
4. Jacsman János, erdömérnök
5. Mátyás Gábor, frisen végzett erdömérnök Sopronból
6. Cser István, erdély erdömérnök, Nyugat Németországban él
7. Hintsch Gusztáv és Szilágyi Tibor, erdömérnökök
8. Czeiner Zsolt, erdömérnök

1

2

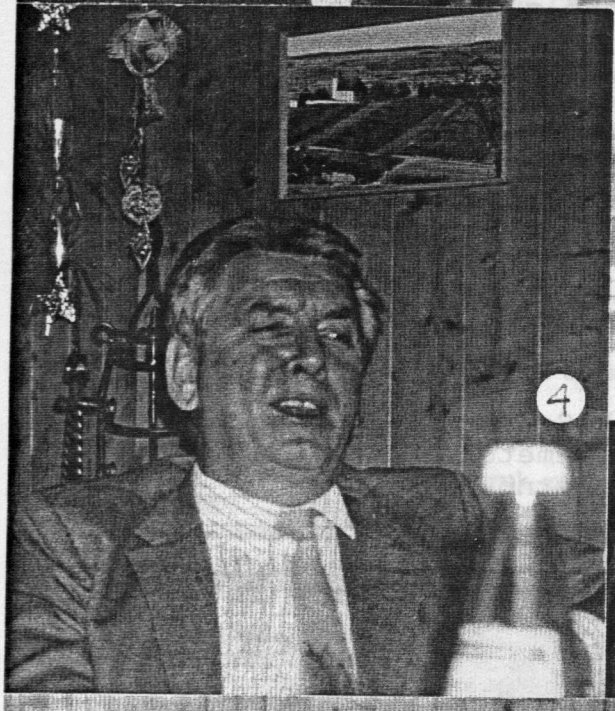
4

5

6

7

8

LÉGY HÜ FOGADALMADHOZ!

Kedves Barátunk.

1956 december 31-én az EMPRESS OF BRITAIN fedélzetén így énekeltünk:

" Ha SOPRON hív, mi ott leszünk.
Érette vesszen életünk ..."

Azóta 37 év telt el és a kérdés ma az, MIT TETTÜNK FOGADALMUNK ÉRDEKÉBEN?
1990 november 4-én a SOPRONI ÜNNEPEK alatt elvetettünk egy magot. Ez a mag szépen kikelt, és gyarapodott. De ahhoz, hogy célunkat elérjük még dolgoznunk kell!
A mag a " SOPRON ALUMNI EDUCATION FOUND " magja volt, ami az elmúlt három év alatt $30.000 fölé növekedett. KÉRÜNK MINDENKIT aki Sopron hü fiának érzi magát, adakozzon továbbra is e nemes célra, hogy az ösztöndíj alap örökös legyen!
ALMA MATER-ünk érdekében fontos az, hogy azok a személyek akik a jövöben itt tanulnak tovább, az itt szerzett tapasztalatukkal és tudásukkal, Magyar otthonunkban, mint kiváló szakemberek ezt a tudást továbbfejlesztik a magyar erdészet és faipar javára.
Ezekböl a szakemberekböl lesznek kiváló tanárai ALMA MATER-ünknek, akiket a tudás alapján (és nem a pártokhoz való hüség alapján) neveznek ki a jövöben, hogy az egyetem újra elnyerje régi nevét.
Ehhez kérem most én a Ti segítségteket, mert ezekben a napokban

SOPRON HIV, ÉS MI OTT KELL, HOGY LEGYÜNK!

Kérem, hogy a csekket továbbra is írjátok:
"SOPRON ALUMNI EDUCATION FOUND"
Co. John R. Palkovics
1932 McNicoll Ave.
Vancouver, B.C.
V6J 1A6

Pager: (604)645-5039

Köszönettel: Üdv az erdésznek
Palkovics János

VÉGRENDELET

Alulírott Palkovics János Robert, 1932 McNicoll Avenue vancouveri lakós, felelöség tudatom teljes jogában kijelentem, hogy végrendeletem öt százalékát (5%-át) a Sopron Alumni Education Fundra hagyom, hogy az elkövetkezö években egy soproni "post graduate" diák UBC-n való tovább tanulása minden évben biztosítva legyen a fenti összeg kamatából.

Palkovics János Róbert

U.I. Ne féljetek, elrendezém már én
A tórt mit értem tartsatok
Ha elmennék is én közületek,
Fiúk, mulassatok, vigadjatok!

UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA
Development Office;
c/o Leanne Jacobs
6253 NW. Marine Dr.,
Vancouver, B.C. V6T 1Z1

SOPRON ALUMNI ASSOC.
#5-1535 Vine St.
Vancouver, B.C.
V6K 3J1

MINUTES OF THE SOPRON ALUMNI ASSOCIATION MEETING

Place: 1984 W. McNicol Ave.
Date: 1993-12-05, 1600 hrs.

ATTENDING:	REPRESENTING:
Leslie Jozsa	Class of 1961, President of Alumni
Sandor Gyongyosi	Class of 1960,
Andrew Jakoy	Class of 1959, Secretary
Jozsef Takacs	Class of 1959,
John Palkovics	Class of 1958, Treasurer

Regrets:
Prof. Leslie Adamovics Honorary President,

SUBJECT: to establish interim financial assistance for Mr. Gulyas, Alumni sponsored, Graduate Student.

John Palkovics reported that the Alumni has $30000 in the graduate student supporting fund.

The Alumni's aim is to accumulate at least $120000 in this Fellowshipfund.

Mr. Gulyas at present is not receiving financial support from the University or from any other source. Mr. Gulyas's academic progress has been at 1st class levels, he deserves assistance.

Moved by: Palkovics, seconded by: Gyongyosi that:

The Alumni immediately advance $5000 to Mr. Gulyas from this graduate student sponsoring fund and continue vigorous collection to make up this short-fall in the near future.

This move was unanimously approved by the representatives, after some discussions.

Recorded by:

A.G. Jakoy, R.P.F.

SOPRONI HIRLAP V/35. 1993. szeptember 3. péntek 13. oldal

EZ IS, AZ IS

Boross György vasdiplomás erdőmérnök 1896-1993.

Boross György vasdiplomás erdőmérnök, belügyminiszterünk* édesapja, augusztus 11-én Budapesten hunyt el, 97 éves korában. Magyarország legidősebb erdőmérnöke volt, a magyar erdőmérnökök doyenje.

A millenium évében, 1896. szeptember 30-án, a Somogy megyei Visnyén született. Mind édesapja, mind felesége családja, több generációra visszanyúlóan, Somogy megyei erdészcsaládok voltak.

1914-ben a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Főiskolán kezdte tanulmányait, de a világháború kitörése után önkéntesként vonult be katonának, mint a többi diáktársa is. Megjárta az orosz és az olasz frontokat. Bátor helytállásáért több hadikitüntetést, így az arany tiszti vitézségi érmet is megkapta. Hadnagyként szerelt le.

A főiskola Selmecbányáról a cseh légiós csapatok elől eljövet, 1919 tavaszán, dr. Thurner Mihály akkori polgármester és Kaán Károly erdészeti államtitkár jóvoltából került Sopronba.

Boross György 1919-ben Sopronban folytatta tanulmányait, és 1924-ben szerzett erdőmérnöki oklevelet. Praktizálni szülőföldjére tért vissza és a gróf Somsich uradalom erdőtisztjeként 1947-ig itt dolgozott a szülőföld és az erdők iránti mélységes szeretettel és nagy eredménnyel. Boross György további munkahelyei a kaposvári, majd a szegedi állami erdőigazgatóságok voltak, végül Budapesten az Erdészeti Tervező Intézet. 70 éves korában ment nyugdíjba.

A soproni egyetemen 1974-ben arany-, 1984-ben gyémánt-, 1989-ben vasdiplomát kapott, és jövőre, 70 év után kapta volna meg a rubint diplomát. Az Országos Erdészeti Egyesületnek 69 éven át volt aktív, az utóbbi években tiszteletbeli tagja.

1992-ben a legmagasabb erdészeti kitüntetést, a Kaán Károly díjat nyerte el. Erős fizikuma, rendkívüli munkabírása és aktivitása, az erdők iránti mélységes szeretete, amelyet családi hagyományként vett át őseitől és magas életkorában is meglévő élénk szellemisége bámulatra méltó volt.

Augusztus 28-án, szombaton, Nagybajomban, Somogy megyében, nagy részvét mellett temették el a családi kriptában. Temetésén az Erdészeti és Faipari Egyetemet Kosztka Miklós tanszékvezető egyetemi tanár; az Országos Erdészeti Egyesületet Barátossy Gábor főtitkár; a Budapesten és környékén élő bánya-, kohó- és erdőmérnök öregdiákok klubját e megemlékezés írója képviselte. A temetésen a kaposvári erdőigazgatóság vezetése és a nagybajomi erdészet küldöttsége is részt vett. A koporsót az egyházi szertartás után az erdész-himnusz dallamai és háromszoros díszsortűz közepette helyezték el.

Boross Györgyre a soproniakat azért fontos emlékeztetnünk, mert nemcsak a főiskolai ifjúsági, hanem városunk társadalmi életében és történelmi eseményeiben is tevékenyen részt vett.

1919-ben a frontokról a volt selmeci diákok és az újonnan beiratkozók katonatisztekként, a szörnyű háborús élményektől lelkileg és testileg megviselten, sokan sebesülten, vagy a szülőföld elvesztése miatt keserű lelki állapotban érkeztek meg Sopronba. Az ismeretlen és különleges szokásokat gyakorló diáksereget a maga csendes, zárkózott társadalmi életét élő polgárság idegenkedve nézte, eleinte nem fogadta be lelkileg.

Boross György erdőmérnök-hallgató volt az, aki 1920-ban dr. Thurner Mihálynéval, a leányegyesület elnökével összefogva, bálokat és társasági összejöveteleket szerveztek, bevezette a "marcona" hadviselt katonatiszteknek újból diákká lett főiskolásokat a soproni társadalomba, bebizonyítva, hogy ezek a fiúk tudnak kellemes, udvariasan és kulturáltan viselkedni tudó társasági emberek lenni. Ettől kezdve a főiskolások báljai eseményszámba mentek minden évben Sopronban, amelyen részt venni kitüntető meghívásnak számított.

Boross György másik, mégpedig történelmi jelentőségű szerepe az volt, hogy 1921 őszén, mint a főiskolások egyik vezetője, a népszavazás megszervezése során végzett rendkívül tevékeny és eredményes munkát. Ennek elismeréseként 70 évvel később, 1991-ben magas állami kitüntetésben részesült.

Hábel György
okl. erdő- és közlekedési mérnök, közgazda, ny. MÁV mérnök-főtanácsos
Budapest

Úgy vettük észre, hogy olvasóink jobban szeretik a nehezebb feladványokat, így ezúttal is igyekeztünk a kedvükben járni. A kérdés továbbra is az, hol készülhetett a fent látható fénykép.

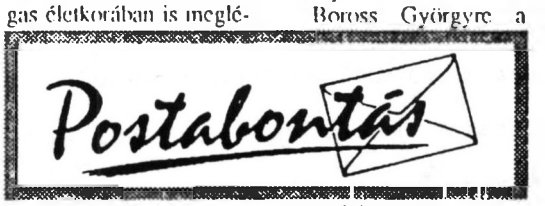

Végre! Végre!

Ilyen is valóra válhatott Sopronban, mert olyan cipőjavító részleg nyílt, ahol nemcsak a nagypénzű osztrákokra, de a kiskeresetű emberekre is gondoltak.

Reális áron mindennemű javítást elvállalnak és azt nagyon rövid időn belül el is végzik. Legyen az táskába zippzár bevarrása, táskafülek javítása és varrása, szegecselése stb.

A cipősarkat úgy javítják, hogy ők adnak hozzá fémsarkot, és nem küldik el az embert jobbra balra, hogy azt maga szerezze be.

Ezenkívül még a papucsok ragasztását is elvégzik, úgy, hogy az tartós is marad.

Szinte fel sem lehet sorolni a sokféle szolgáltatást, az udvarias és gyors kiszolgálást, de arról mindenki maga is meggyőződhet, ha oda viszi javítanivaló cipőit és egyéb bőr és műbőr tárgyait.

A leírtakon túl nagyon olcsón lehet náluk cipőket, papucsokat vásárolni.

Véleményem szerint ez a becsületes kezdeményezés és munka megérdemel annyit, hogy pár sorban a lapjukban megjelentessék.

Tisztelettel

Tost Attiláné
rokk. nyugdíjas

KÜLFÖLDI TUDÓSITÓNK JELENTI

A külföldön élő erdészek közül többen látogattak Sopronba az elmult évben. Szanyi Laci egy hetet töltött el a Faipari Karon és a modern papírgyártásról tartott több előadást. Sziklai Oszkár hat hétig tanított erdészeti genetikát az ujjonan bevezetett Ph.D. program keretében. Kozák Toni pedig szeptember elejétől december végéig tanította a masodéveseket matematikai statisztikára, majd október közepétől Karácsonyig a Ph.D-s hallgatókat oktatta kisérletek tervezésére és kiértékelésére. Agusztus végen és szeptember elején Bariska Miska és Ifjú Géza vettek részt egy Soproniak által rendezett fatechnológiai konferencián, ezenkivül mint tanácsadók szerepeltek a Ph.D. program beindításánál.

A soproni Erdészeti és Faipari Egyetem komoly tervekkel próbálja az egzisztenciáját megerősíteni. Az Erdészeti, Faipari, és Papíripari Karok mellett már beindult a Szépművészeti Kar, és a Termeszet-Tudományok Kara pedig a közel jövöben fogja megnyitni a kapuit. A selmeci hagyományok gyakorlása és ápolása még ma is nagyon fontos szerepet tölt be a közel ezer hallgató nevelésében és oktatásában, valamint az új tervek megvalósításában.

"Romlásnak indult hajdan erős magyar" ? ? ?

1982-ben Dean Geoff Andrews a következőket mondta rólunk: "Sopron foresters were one of the greatest immigrant dividents Canada had ever received." 1993 szeptember 3-án Dean John R. Grace (Faculty of Graduate Studies) a következőket írta az általunk kezdeményezett ösztöndíjról: "... foundraising is such that they are very unlikely to ever reach a total endowment sufficient to support a full student. Please keep these factors in mind before nominating any further students for this award."

Elgondolkodtató !!!

A Szerkesztőség

MEGHÍVÓ

Szakestély

* **FEBRUÁR 12** (SZOMBATON), **1994**

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG DISZTERMÉBEN
(1810 East 7th Avenue, Vancouver, B.C.)

* **6 : 00 P.M. VACSORA ELŐTTI BARÁTI TALÁLKOZÓ**

* **6 : 30 P.M. VACSORA** (Meglepetés)

JEGYÁRA: $20.-

B. Y. O. B.

VACSORA UTÁN KÖNNYŰ FAJSÚLYÚ MEGBESZÉLÉS,
SOPRONI NÓTÁK FELELEVENITÉSE,
VEZETŐSÉG BESZÁMOLÓJA - A "KAPOCS" KIOSZTÁSA

SZERETETTEL VÁRUNK !

N.B. BEFIZETÉST (HOZZÁJÁRULÁST) A "KAPOCS" KIADÁSUNKHOZ
"*SOPRON ALUMNI*" NÉVRE AZ ALÁBBI CIMRE KÜLDJÉTEK :

MR. JOHN PALKOVICS
1932 McNICOLL Ave.
VANCOUVER , B.C.
V6J 1A6
TEL. (604) 732-8537

ÜDV AZ ERDÉSZNEK - Szerkesztőség

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az ősi otthont, az Akadémiát
Szivből köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!

Vargha Domokos